

TELLIJATELE

Talvel purikad, suvel parandustööd

Milliseid ehitusvigu näitavad jää-
purikad ning mida eksimuste vas-
tu ette võtta, räägivad ehitusvald-
konna spetsialistid. ► **Oma Maja**



VÓLAKRIIS

Lisaaeg rahanduse korrastamiseks

Euroopa Komisjoni rahandusvoliniku **OLLI REHNI** sõnul võib rida riike oma rahanduse
korrastamiseks lisaaega saada, näiteks Prantsusmaa ja Hispaania kaks aastat. ► **8**



Äripäev

Esmaspäev, 6. mai 2013
nr 86 (4743) **2,50 eurot**

↓ **EUR/USD**
1,3114

↑ **USD/EUR**
0,7625

↓ **EUR/SEK**
8,5307

↓ **NordPool**
34,37

↓ **Euribor**
0,302%

Eestlased trügivad Leedu panga- turule

► EurEst Capital OÜ esitas Leedu
finantsinspeksioonile taotluse
Finasta panga ostuks. Veel aprillis
olid praegu jurist Viktor Sārgavale
kuuluva firmaga seotud ka Hubert
Hirv, Pavel Gammer ja Jaan Toots. ► **4-5**



JURIST Viktor Sārgava
sõnul ostis ta senistelt
äripartneritelt, nende
seas värvika taustaga
Hubert Hirvelt ja Pavel
Gammerilt osaluse väl-
ja. FOTOD: MIHKEL MARIPUU/
POSTIMEES/SCANPIX, VERSLO
ŽINIOS

TEHING

Hammas ei hakanud suurosalusele peale

"Nii palju raha mul siiski ei ole,"
selgitas Starmani juht ja üks asu-
tajaid Peeter Kern, miks ta ei ost-
nu senise suuromaniku osalust.
Uueks suurinvestoriks sai East Ca-
pital, Kerni osa kasvas 14%. ► **6-7**

KAUBANDUS

Kiirmoeketid sõltuvad tarbija suhtumisest

Rõivatööstuses domineerivad
praegu kiirmoeketid, kuid kui tar-
bija hakkab kiirmoodi pidama vas-
tutustundetuks, tuleb ärimudelit
muuta või ärist lahkuda, ütles LPP
Retail Estonia tegevjuht. ► **10-11**

KINNISVARA

Toidutööstuste koduotsingud

Kuidas leida toidutööstusele sobi-
vaid tegutsemisruume ja mida sil-
mas pidada, et veterinaaramet na-
tist kinni ei hakkaks? Kaks toidu-
tööstuse juhti jagavad kogemu-
si. ► **14-15**



KOLUMN

„Tulised arutelud viitavad, et kokkulepe finantstehingute mak- su rakendamises ei sünni niipea.

Rahandusministeeriumi osakonnajuhataja Thomas Auväärt soovib aja maha
võtta ja maksu kõik tahud läbi kaaluda. ► **18**

ÄRIPÄEV 6. mai 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee



TEGIJA

Peeter Kern

tegi Starmani investoritele isuäratavaks



Investeeringufirmad kaaluvad oma otsuseid väga hoolikalt, pörsast kotis ei osteta. Finantsnäitajatega võrdväärselt hinnatakse ettevõtte eesotsas olevaid inimesi. Starmani puhul oli selle asutaja ja juht Peeter Kern üheks kaalukeeleks, mis pani East Capital Explorerit Star-

mani suuosaluse omandamise vastu huvi tundma. Investeeringufirma esindaja Gert Tiivas märkis, et neile "meeldib teha koostööd hästi juhitud ettevõtetega, inimestega, kes investeerivad oma firmasse lisaks ajale ka raha". Just selline mees Peeter Kern on.

TÄNA ÄRIPÄEVA VEEBIS

Kui suurt rahasüsti vajab Eesti Energia?

Meedias avaldatud andmeil võib Eesti Energia omakapitali suurendamise vajadus küündida miljardi euroni. Kui palju maksumaksjate raha plaanitakse ettevõttesse suunata ning kas kaalutakse ka finantseerimist laenu abil? Seda peab täna riigikogus 13 sotsiaaldemokraadi arupärimisele vastates selgitama rahandusminister Jürgen Ligi. Loe Äripäeva veebist.



RAHANDUS-MINISTER Jürgen Ligi annab täna riigikogus aru Eesti Energia rahaasjade kohta.

PÄEVA FAKT

0,302

PROTSENDILE ehk ajaloo madalaimale tasemele kukkus 6 kuu Euribor reedel pärast neljapäevast Euroopa Keskpannga baasintressimäära kärbet. Hea uudis paljudele eestlastele, kes on võtnud või plaanivad võtta kodulaenu.

AJALOO ILU

Hansapankurite uus tulemine

6. mai 2009. Finantsinspeksioon andis ASile Lõhmus, Haavel & Viisemann finantsasutuse tegevusloa ja nii sündis LHV Pank. Uude panku investeeris raha 1991. aastal Hansapanga asutanud meeskond, teiste seas Rain Lõhmus kaks-kolm miljonit eurot.

Hetkeseks. LHV Pank on aastatega märkimisväärselt kasvunud ja tegevust laiendanud. Äripäev valis Rain Lõhmuse aasta ärimehes 2011.



ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Starmani omanikevahetus tõukab firmat laienema

Starmani omanikevahetus lubab ennustada, et ettevõtte ei taha jääda pisikeseks nokitsejaks.

East Capital ei ole investor, kes ostaks firmades osalusi sooviga neid vaikselt edasi tiksutada. Investori eesmärk on laieneda, omandustes väärtust kasvatada. Nad usuvad, et Baltimaade turul on praegu õige aeg seda teha. Seda tõestab asjaolu, et kõikides oma intervjuudes ja aruanetes räägib East Capital Baltimaadest kui aina huvitavamaks muutuvast regioonist, nii kinnisvarainvesteeringute poolest kui ka muud.

Kuid samas tegutseb Rootsi investeeringufirma siin emotsioonideta – nad ostavad, suurendavad kasumit, väljuvad. Näiteks eelmisel aastal väljusid nad Baltimaades kasumlikult kahest suuresti sarnasest firmast: ühest käibe järgi Läti suurimast ettevõttest, IT-firmast Elko; ja TEO LTst ehk sisuliselt Leedu EMTst, kus East Capitali osalus läks suuromanikule Teliasonerale. Osalus TEO LTs müüdi 19,5 miljoni euroga ja idakapitalistid väljusid investeringust rohkem kui 17 protsendilise kasumlikkusega.

Väärtuse suurendamine. Seega on investeringu väärtuse järsk suurendamine East Capitali loomulik ootus. Kuid nende plaanide elluviimise võti on ettevõtte juhid. East Capitaliga sarnanevad investeeringufirmad teevadki oma otsuseid suuresti juhtkonnast sõltuvalt – nad panevad raha ettevõtetesse, kellest nad usuvad, et konkreetset inimesed suudavad eesmärke täita. Kuna oma osalust suurendasid Starmanis ka asutajad Peeter Kern ja Indrek Kuivallik, võib uskuda, et East Capitali esindaja Gert Tiivas mõtleb jagatud vastutusest rääkides oma sõnu täiesti tõsiselt.

Küsimus on, milline on Starmani laiendamisstrateegia. Kohe kerkib populaarne spekulatsioon tuleviku kohta telekommunikat-

”

East Capital ei ole investor, kes ostaks osalusi sooviga neid vaikselt edasi tiksutada.

siooniturul. Räägitud on sellest, kas Starman võiks olla see suure neliku liige, kes Elisa, EMT ja Tele2 kõrval jõuliselt mobiilsideturule tuleks.

Ent tehingu osapooled teatasid, et pole mobiilsideturust huvitatud. Võib-olla ei peaigi olema. Mobiiliärisse tulek tähendaks Starmanile suuri kulutusi – litsentsi omandamisest uute kliendisüsteemide ülesehitamiseni. Tark on vähemalt praegu laieneda loogiliselt oma teenuste portfellile ja baasi sees.

Börsile? Eelmisel sügisel järeldas Starman oma võrguliikluse analüüsist, et interneti kasutusmahud suurenevad 35% aastas. Kasvu taga on seejuures tegevused, mis nõuavad rohkelt võrgumahtu, mitte tavapärased netitegevused. Ehk siis – märgatavalt pole suurenenud mitte internetiga kodude üldine hulk ning igapäevased netis tehtavad asjad nagu lehelugemine või internetipangandus, vaid ressursimahukad tegevused. Näiteks telefoni- ja videokõned, üle võrgu mängimine, netiradio ja -televisiooni jälgimine.

Just siit tulevad Starmanil praegu suured tulud ja siia on Starman ka viimasel ajal raha pannud. Starman on kaablivõrku investerinud miljoneid eurosid ja selle tulemus on Eesti kõige kiirem koduinternet. Starmani tehnikadirektor Hanno Liiva on firma tehnoloogilistest investeeringutest rääkides nimetanud valitud teed tulevikukindlaks.

Börsiküsimuste peale jätsid Starmani omanikud otsad lahtisemaks. Samuti on üks kasvuvõimalus konkurenti osta. Seda ei peaigi praegu otsustama, kui seni toob ettevõttele raha võimalus põhitegevust laiendada.

A Loe Äripäevast

UUDIS "Naha ja karvadega Starmanis" tänases lehes lk 6-7

SUURIMA VALIKUGA KODUAIALAAT

LUIGE KEVAD 2013

10.-12. maini

Õu õdusaks, koduaed kauniks!

Lai valik kodu- ja aiakaupa seemnest saunani, asjatundjatelt hüva nõu

Kaasahaarav rahvalik meelelahutus

Kaupmeeste registreerimine www.luigelaat.ee



EESTI TÕUKARI
70 AASTAT USALDUSVÄARSUST



ÜTLES

» Gert Tiivas: Raha tuleb 24/7.

East Capitali esindaja Baltimaades iseloomustas Starmani, kus nad omandasid 51% osaluse. LOE LAHEMALT LK 6-7

LÜHIDALT 3

6. mai 2013 ÄRIPÄEV
toimetaja Rivo Sarapik, tel 667 0181, e-post rivo.sarapik@aripaev.ee



ETTEVÕTLUSKONKURSI Ajujaht žürii liikme Heldur Meeritsa sõnul ei pakkunud tänavune konkurss üllatavaid ideid. FOTO: ANDRAS KRALLA

Meerits Ajujahi ideedesse raha ei paneks

MARTA JAAKSON
marta.jaakson@aripaev.ee

Ajujahi žürii liige ja investor Heldur Meerits nentis, et eelmisel nädalal lõppenud konkurss ei pakkunud selliseid ideid, mis oleks teda ennast investeerima kutsunud.

“Oli küll mõni idee, mis oli võimaline raha teenima, aga ma arvan, et neil kõigil on üsnagi limiteeritud kasupotentsiaal,” hindas Meerits.

Tänavu oli Meeritsa hinnangul puudu üllatuslikest ideedest, sellistest, mis paneksid ütlema, et pagan, kuidas ma ise selle peale ei tulnud. “Näiteks ratastega reisikohvrid. Kohvreid ja rattaid on aastasadu tuntud, aga alles paarkümmend aastat tagasi taipas keegi, et kohvrile võiks rattad alla panna,” sõnas Meerits.

Võidutõlle leiduks kliente. Unikaalseks ei pidanud Meerits ka võitjaks tulnud Kids OS-i mobiilirakendust, mis võimaldab vanematel jälgida lapse liikumist ja tegemisi.

Meeritsa arvates sõltub toote edu selle valmistamise kiirusest ning kriitilise turuosa hõivamisest. “Vajadus on iseenestest täiesti olemas, aga seda on ka nende võistlejad märganud,” arvas Meerits.

Ajujahi žürii liige ja investor Priit Alamäe hindas võiduideo juures tugevat meeskonda ning juba töötava prototüübi olemasolu. “Lapsevanemana tunnetan, et internet ja laste turvalisus on oluline teema globaalselt ja KidsOS lahendab eksisteerivat probleemi,” ütles ta.

Alamäe hinnangul olid kõik finaali jõudnud ideed huvitavad, ent ideest üksi ei piisa. “Kõik ideed, mis meil siin pähe tulevad, on ammu juba maailmas kellelegi pähe tulnud. Oluline on meeskond ja teostus ning tuleb aru saada, et ettevõtlus ei ole

Ä Tasub teada Võitis Kids OS

Tänavuse Ajujahi võitis programmeerijate meeskond Kids OS, kelle toode võimaldab vanematel lapsi mobiiliga jälgida. Teise koha sai vee joomist meelde tuletavat seadet arendav Jomi Interactive ning kolmanda koha laste dušiiste PESA. Esikoht sai auhinnaks 17 000 eurot, teine koht 10 500 ning kolmas koht 7000 eurot.

ALLIKAS: AJUJAHT



Oli küll mõni idee, mis oli võimaline raha teenima, aga ma arvan, et neil kõigil on üsnagi limiteeritud kasupotentsiaal.

Ajujahi konkursi žürii liige ja investor Heldur Meerits

mäng,” ütles ta. “Kui meeskond on tugev ja valmis ennast 100% pühendama, on võimalik ideest jõuda *start up*’ini ja *start up*’ist ka reaalse ettevõtteeni.”

Martinson peab taset nõrgaks. Riskinvestor Allan Martinson ütles, et Ajujahti ta ei jälginud, kuna konkurss on tema jaoks liiga *show*’lik, ning suurem osa ideedest ei ole tema hinnangul konkurentsivõimelised.

Martinson jälgib pigem *start up*’ide võistlusi. “Tore, et seda (konkurssi – toim) tehakse, aga selle tase on valgusaasta kaugusel tõelisest tasemest,” hindas ta.

Martinsoni sõnul on Ajujahi ideede valdkond liiga lai, talle endale pakuks huvi tarkvara ja internetitööstusega seotud.

Algas Rail Balticu asukoha määramine

Reedel allkirjastas riik lepingu Rail Balticuga seotud maakonnaplaneeringute koostamiseks ja eelprojekteerimiseks. Töid hakkavad tegema

avatud riigihanke võitnud Eesti ettevõtte OÜ Reaalprojekt, OÜ Hendrikson&Ko, EA Reng AS koos Leedu UAB Kelprojektsiga.

ARIPAEV.EE

AUTOTÖÖSTUS

VW toob tänavu turule 60 uut automodelit

Volkswageni kontsern plaanib võidelda Euroopas kahanevate müüginumbritega 60 uue või uuendatud mudeliga ja seda aasta lõpuks, kirjutab whatcar.ee.

Euroopa suurim autotootja sihib suuremaid müüginumbreid ja käivet uute Volkswagen Golfi ja Škoda Octavia mudelite abil. Samuti on oodata uut Audi A3 sedaani, mida peaks saatma edu eelkõige Hiina ja USA turul. Ettevõtte loodab, et just need mudelid aitavad saada üle kahanevatest müüginumbritest Euroopas, kus nõudlus on lähenemas viimase 20 aasta madalpunktile.

Teie ettevõtte
optimeeritud StruxureWare tarkvaraga

IT juht
Tagage töökindlus

Tootmisjuht
Tõstke tootlikkust ja tagage ohutus

Jätkusuutlikuse eest vastutaja
Looge jätkusuutlik strateegia, tagage ressursside efektiivne kasutamine

Haldusjuht
Hallake energiakulu, valgustust, ohutust, turvalisust ja kliimaseadmeid

Tegevjuht
Saavutage konkurentsiseiselt tänu efektiivsele ettevõttele

Nüüd on kogu ettevõtte energiatõhusus teie näppude all

StruxureWare tarkvara loob ülevaatlukuma pildi kiireteks otsusteks

Te ei saa hallata seda, mida te ei näe. Ärijõudluse optimeerimiseks ja ressursside säästmiseks vajate te strateegiat, mis on loodud aruka tarkvara ja inseneriteadmiste koostöös. Schneider Electric™ on selleks välja töötanud StruxureWare™ tarkvara.

Õige info õigele kasutajale õigel ajal

Avatud, skaleeritav ja lihtsasti integreeritav 3. osapoolle tootjatega StruxureWare tarkvara on unikaalne platvorm rakendustest, mis annab teile ülevaate energia ja teiste ressursside tarbimisest üle terve teie organisatsiooni. Hoidke kasvavad energiahinnad kontrolli all, täitke raporteerimisnõuded ning hoidke osanikud informeeritud. Täpsed ja aktuaalsed raportid vähendavad ka infomürast tekitatud konflikte. Kui te võtate StruxureWare kasutusele EcoStruxure™ osana, on teil võimalus saavutada märkimisväärne kokkuhoid kapitali- ja tootmiskuludelt.

Ülemaailmne liider energiatõhususe ja jätkusuutlikuse alal

Kolmeteistkümnendana 100 maailma kõige jätkusuutlikuma firma hulgas, omab Schneider Electric lahendusi ja teadmisi, et tõhustada teie efektiivsust ja vähendada mõju keskkonnale. Meie viimased saavutused: auhind silmapaistva CO₂ haldustarkvara eest ning meie Pariisi peakorteri sertifitseerimine maailma esimese ISO 50001 vastava hoonena.



Soovite saavutada energiasäästu?

Vaadake Struxureware Energy Online tutvustavat videot ning saage võimalus võita iPhone 5!

Külstage www.SEreply.com ning sisestage kood 34072p

Klienditeenindus: 6 580 777



Viis elutähtsat aspekti, mille puhul StruxureWare aitab teid keldrist katuseni

- > **Kohene juurdepääs andmetele:** õiges formaadis andmed nõutud ajal ja kohas
- > **Jagage infot kindlusega:** Jagage täpset ja ajakohast infot ettevõtte sees ja väljaspool
- > **Looge konkreetsed raportid:** arendage välja kriitilised raportid, mis aitavad teie ettevõtet vastu võtta otsuseid
- > **Tehke otsused info põhjal:** töötage ühe reaalaia tööallikaga ning vältige otustamisel oletusi
- > **Tegeutsega efektiivsemalt:** Avastage moodused energiasäästu ja protsesside parandamiseks





”Viktor Sargava: Nad on EurEst Capitalist väljunud. Samuti põhineb nende niinimetatud kirju taust vaid ajaleheartiklitel.

ÄRIPÄEV 6. mai 2013

toimetaja Rivo Sarapik, tel 667 0181, e-post rivo.sarapik@aripaev.ee

EurEst Capitali omanik senistest äripartneritest Hubert Hirvest ja Pavel Gammerist.



PANGANDUS

Leedu pangal Eesti kosilased. Investorid hoiavad veel varju

A PIRET REILJAN
piret.reiljan@aripaev.ee



Saladuseloori taha peituv seltskond investoreid tahab osta Leedu investeerimispanga Finasta. Nad esitasid oma pakkumise Leedu keskpangale.

Kes täpselt lisaks advokaat Viktor Sargavale panga omanikeks pürgivad, ei ole teada. Leedu keskpank tegi ainsana avalikuks Sargavale kuulva osaühingu EurEst Capital, mis on üks pakkumise teinud investoritest. “Võin avaldada nii palju, et pakkumises osaleb mitu tugeva ärilise taustaga era- ja juriidilist isikut,” ütles Sargava teiste investorite kohta.

Ta märkis, et nimesid tehakse avalikuks pärast seda, kui Leedu keskpank on nende pakkumise läbi vaadanud.

Omanike hulgas tuttavad nimed. Nimesid otsides pakkus üllatusi Finasta kosilase, mullu oktoobris asutatud EurEst Capitali omanike hiljutine nimekiri. Nimelt kuulus kuni 23. aprillini EurEst Capitalis lisaks Sargavale osalus ka värvika taustaga äri-meestele Hubert Hirvest ja Pavel Gammerile, samuti Jaan Tootsile.

Ä Mis on mis Finasta

LEEDU investeerimispank. **ASUTATUD** 1994 investeerimisfirmamana, pangaliitsentsi sai 2008.

LAIENES 2005. a Läti turule. **PAKUB** mh II samba pensionifonde nii Leedus kui ka Lätis. **ÜHINES** 2009 Snoras Groupiga. Alates Snorase pankrotist novembris 2011 kontrollib pank pankrothaldur.

TUNNISTATI mullu veebruaris “Euromoney Private Banking Survey” poolt parimaks privaatpanganduse pakkujaks.

TÖÖTAJAJD 2012 lõpus: 112.

TULEMUSED 2012: puhastulu pangategevusest nelja-kordistus aastaga 19 mln liti-ni (5,5 mln €). Provisjonieelne tegevuskasum 1,13 mln liti-ti, Snorase pankrotiga seotud laenukaotuste tõttu jäi siiski 1,46 mln liti-ga (0,3 mln €) kahjumisse.

Hirv ja Gammer tegelevad majutus-, toitlustus- ja kinnisvaraäri-ga, neile kuulub Eestis mitu restorani ja hotelli. Tandemi ärisidemeid on varem seostatud ka Venemaaga.

Sargava ütles Hirve ja Gammeri kohta, et nende varasem seotus EurEst Capitaliga ja nende niinimetatud kirju taust ei ole praegu tähtis. “Nad on EurEst Capitalist väljunud ja neil pole selle äriühinguga enam seost. Samuti põhineb nende niinimetatud kirju taust vaid ajaleheartiklitel,” märkis Sargava.

Ta toonitas, et ostis Hirve ja Gammeri EurEst Capitali omanike hulgast välja ning nemad panga potentsiaalsete investorite ringi ei kuulu.

EurEst Capitali juhatuses on prominentne äri-mehe Jaan Toots ja Uus Maa Property Advisorsi juhatuse liige Ardi Roosimaa. Kinnisvaras karjääri teinud Roosimaa on edaspidi Leedu panga kosilaseks pürgiva seltskonna kõneisik. Roosimaa on olnud ka Briti-Eesti kaubanduskoja juhatuse esimees.

Otsus võib tulla suvel. Leedu keskpank teatas reedel, et võttis vastu EurEst Capitali ja teiste firmade ning eraisikute ühise avalduse Finasta panga omandamiseks ning alustab tööd dokumentidega. Keskpank loodab tehingu kohta hinnangu anda 26. juuliks või veidi hiljem, kui otsuse tegemiseks on tarvis lisaaega.

“Uue tulija turule saabumine suurendaks kon-

kurentsi, mis on kindlasti kasulik nii finants-teenuste kasutajatele kui ka finantsturule,” ütles Leedu keskpanga juht Vitas Vasiliauskas.

Ta lisas, et äsja avalikuks tehtud aktsiate omandamise pakkumine ei tähenda, et ka teised potentsiaalsed ostjad ei võiks veel pakkumisi aktsiate omandamiseks esitada.

Üllatav käik Leedu keskpangalt. Eesti finantsvaldkonna inimesi üllatas, et Leedu keskpank teatas Finasta võimalikest kosilastest enne nende tausta kontrollimist ja otsuse langetamist. Tekib küsimus, kas Leedu valitsus sooviski ärgitada teisi potentsiaalseid investoreid. Tavapäraselt teevad järelevalveasutused niisugused tehingud avalikuks alles pärast heakskiitmist.

Leedu majanduslehe Verslo Žinios ajakirjanik Paulius Ciulada vahendas, et Leedu keskpank avaldas võimaliku ostja enne tehingu heakskiitmist seetõttu, et avalikkusel on panga vastu kõrgendatud huvi. Igatahes on võimalik, et tehing jääb ära, kui keskpanga heakskiitu ei saada.

Millised plaanid on end esialgu varju hoidval investorite seltskonnal Leedu pangaga, kui see õnnestub omandada? Advokaat Sargava ütles, et eesmärk on Finasta arendada universaalpangaks, mis hakkaks osutama kõiki pangandusteenuseid. “Samuti jätkame tegutsemist investeerimispanganduses,” lausub ta.

26%

kasvasid mullu Finasta varad 2011. aastaga võrreldes, jõudes 364 miljoni litini (ligi 105 mln €). Panga laenuportfell kasvas aastaga 14%. Tegemist oli edukaima aastaga panga ajaloos.

Ujus välja Snorase pankrotist

Finastal on selja taga kirju lähiminevik. Tegemist on pankrotti läinud Leedu Snorase panga investeerimis pangaduse ja varahalduse haruga, mis läks Snorase panga lagunemisel 2011. aasta novembris täielikult Leedu valitsuse kätte.

Siis oli Finasta varade suuruselt viies Leedu pank. Finastal oli 9% korporatiivlaenu turust ja 3% majapidamiste laenu turust.

Snoras lagunes, sest panga välisarvetelt kadusid hiigelsummad ja välisülekannete arv kasvas hüppeliselt. Uurimisel selgus näiteks, et Snorase kuuludsid muu hulgas eksklusiivkorte-

rid Leedus, Lätis ja Nizzas, mida osanikud eraviisiliselt kasutasid.

Ülevõtmise ajal olid Snorase suurimad omanikud Londonis elav Venemaa kodanik Vladimir Antonov (68,1%) ja leedulane Raimondas Baranauskas (25,3%), kes oli ametis ka panga presidendina. Valitsus otsustas pärast olukorraga tutvumist kuulutada välja panga pankroti.

Finastat ei puuduta. Kui valitsus oli Snorase üle võtnud, edastas Leedus ja Lätis, kuid ka Hiinas ja Venemaal tegutsev Finasta teate, et Snorase probleemid nende tegevust ei puuduta.

Finasta ongi tegevust jätkanud. Näiteks mullu kevadel asutas Finasta kõrge riskitaluvusega professionaalsetele investoritele suunatud kinnisvarafondi.

Finasta juht Andrej Cyba ütles siis Äripäeva sõsarväljaandele news2biz Lithuania, et turult võib leida kahekordset tootlust toovaid kinnisvaraprojekte ja nende vastu on huvi.

Ta täpsustas tollal sedagi, et valitsus ei sekku ettevõtte igapäevasesse juhtimisse ja konsulteerib vaid strateegilistes küsimustes.

ALLIKAS: UUDISKIRI NEWS2BIZ LITHUANIA, ÄRIPÄEV

EESTLASTE tehtud pakkumine Snorase pankroti-vara hulka kuuluva, kuid siiani edukalt tegutseva Finasta panga ostuks ei tähenda Leedu keskpanga juhi Vitas Vasiliauskase sõnul seda, et teised võimalikud ostjad oleks kõrvale tõrjutud.

FOTOD: VERSLO ŽINIOS



„Uue tulija turule saabumine suurendaks konkurentsi, mis on kindlasti kasulik nii finants-teenuste kasutajatele kui ka finants-turule.

Leedu keskpanga juht Vitas Vasiliauskas

Finastat võivad sihtida ka Vene pangad

Finastale pakuti meedias viimase aasta jooksul palju kosilasi. Näiteks Vene meedia spekulatsioonid, et Finastal võiks olla ostuhuvilisi Venemaalt. Üheks kandidaadiks pakuti Venemaa Investorgbanki. Viimasele keeldus Leedu konkurentsiamet eelmise aasta aprillis Leetu kontori rajamiseks luba andmast põhjendusega, et pank ei ole esitanud kogu vajalikku infot. Samuti on Finasta võimalikuks ostjaks pakutud Vene M2M Private Banki.

Leedu uudisteportaali Eversus.lt andmetel tundis Finasta panga vastu huvi teisi Eesti investoreid: LHV Pangaga seotud ettevõtte ja investeerimis pangandusega tegelev Redgate Capital. Portaal vahendas, et allikate sõnul ei saanud Redgate Capital kokku vajalikku kapitali, LHVga seotud ettevõtte aga olevat olnud valmis keskpangale pakumist tegema. Redgate Capitali suuremad omanikud on panganduse taustaga Mart Altvee, Veiko Maripuu ja Aare Tammemäe, LHV on suurim osalus Rain Lõhmusel.

KAANEL 5



UPM Otepää vineeritehas toodab kasevineeri ja spooni. Tegutseme alates 2000. aastast ja tänaseks on ettevõttel 198 tublit töötajat. Üle 90% ettevõtte toodetavatest lahendustest eksporditakse, põhiliselt Euroopa Liidu riikidesse. UPM-Kymmene Otepää AS on osa UPM-Kymmene kontsernist, mille põhitoodeteks on trükipaber, etiketimaterjal ja puidutööstuse tooted. UPM-Kymmene kontsern kuulub maailma juhtivate metsatööstusettevõtete hulka, andes ühtekokku tööd u 22 000 inimesele.

otsime oma meeskonda

AUTOMAATIKUT,

kelle tööülesanneteks on tagada masinate ja seadmete efektiivne toimimine remondi-, arendus- ja hooldustöid tehes.

Töö eeldab:

- erialase hariduse olemasolu,
- erialast töökogemust,
- automaatikaprogrammide tundmist,
- kohuse- ja vastutustunnet, emotsionaalset tasakaalukust,
- vajadusel valmisolekut töötamiseks vahetustes.

Kasuks tulevad:

- soome ja/või inglise keele oskus tehnilise dokumentatsiooni tasemel,
- oskused ja teadmised seadmete mehaanikast.

Ettevõtte pakub:

uuele meeskonnaliikmele vastutus- ja vaheldusrikast tööd, motiveerivaid töö- ja palgatingimusi ning võimalusi enese arendamiseks rahvusvaheliselt edukas ettevõttes.

CV koos kaaskirja ja palgasooviga saata hiljemalt 19. mai 2013 e-posti aadressile: Evrika.Zirk@upm.com

Lisainfo telefonil 767 9103.

Tegusam elu – sellest mõtteviisist juhindume iga päev, kui loome klientidele võimalusi aktiivseks ja mitmekülgseks eluks kogukonnas.



AS Hoolekandeteenused

MÜÜB AVALIKUL KIRJALIKUL ENAMPAKKUMISEL

põhitegevuseks mittevajaliku kinnisvara.

Pakkumuste esitamise tähtaeg on 30.05.2013 kell 12.

Mõisamaa mõis

koos sinna juurde kuuluvate hoonetega
Rapla maakond, Märjamaa vald, Mõisamaa küla
Kinnistu pindala: 337 000 m²
Enampakkumise alghind: 168 000 eurot

Ravila mõis

koos sinna juurde kuuluvate hoonetega
Harju maakond, Kose vald, Ravila alevik
Kinnistute kogupindala: 110 701 m²
Enampakkumise alghind: 133 000 eurot

Sõmera klubihoone

Saare maakond, Kärla vald, Kärla alevik
Kinnistu pindala: 15 457 m²
Enampakkumise alghind: 5000 eurot

Lisainformatsioon: kinnisvara.hoolekanne.ee

TEHING

Naha ja karvadega Starmanis.

Kern suurendas osalust ja mõtleb börsileminekust

ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee



Nii palju mul praegu raha ei olnud, et senise Starmani suuromaniku osalus endale osta, tunnistas ettevõtte üks asutaja ja oma osalust ettevõttes suurendanud Peeter Kern.

Starmani senine suuromanik, investeerimisettevõtte Xalto, müüs eelmisel nädalal oma 67,72% osaluse, millest jagus kolmele.

Reede õösel kell kaks allkirjastatud lepinguga sai ettevõttest 51% investeerimisettevõtte East Capital Explorer. Peeter Kerni osalus kasvas 34,3 protsendini ja kaasasutaja Indrek Kuivalliku oma 14,7 protsendini. Tehing ootab nüüd veel konkurentsi ameti heakskiitu, mis võib tulla teises kvartalis.

Uue suuromaniku käe all kavatseb telekomiteenuste pakkuja kasvada. Välistatud pole ka börsileminek või konkurendi ülesostmine.

Järgneb intervjuu Starmani asutaja ja juhatuse esimehe Peeter Kerniga.

Meedias liikus palju jutte Starmani müügi kohta. Kellega Starman läbirääkimisi pidas? Oleme jätkuvalt seotud vaikumiskohustusega nende pakujate ees, kes ei tulnud esimeseks. Mis puudutab spekulatsioone meedias, siis ühe pakkuja nõustaja leidis vajalikuks neid levitada. Ju ta arvas, et see aitab kuidagi protsessi edasi. Ei aidanud. Ülejäänud osapooled käitusid ilusasti.

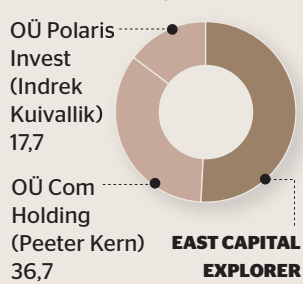
Mitu pakkujat oli lisaks East Capitalile? Alustasime umbes kolmekümne pakkujaga. Eesmärk oli lühendada nimekirja nelja-viieni, kelle vahel oli lõppmäng. Ma ei saa kahjuks nimesid öelda. **Teie osalus Starmanis suurenes 14 protsenti.**

107

mln eurot hindab Starmani väärtuseks East Capital Explorer, mille portfellis on Starman suuruselt teine investering. Fimat soovis osta 30 ettevõtet.

Omanikud East Capitalil kontrollpakk

osalused Starmanis, mln eurodes



ALLIKAS: AS STARMAN

Miks just nii palju? See oli läbirääkimiste tulemus. Palju sõltus sellest, kui suur oli olemasolev tükk, ning pangad vaatasid, et oleks ratsionaalne rahastada.

Samas oli Teil võimalus osta kogu Xalto osalus, mis praegu läks jagamisele kolme osaniku vahel. Miks Te seda võimalust ei kasutanud? Nii palju raha mul siiski ei ole. Mul ei olnud praegu sellist võimalust. Minu investering oli valdavalt minu olemasolevad aktsiad. Osaluse kasv tulenes finantsvõimenduse kasvatamisest.

Kui kauaks East Capital investoriks jääb? Meil ei ole pandud väga selget lõppkuupäeva. Ühe finantsinvestori tüüpiline investeerimishorisont on viis kuni seitse aastat. Selle perioodi lõppedes võime valida, kas müüa uuele investorile, minna börsile või mõni kolmas lahendus.

Rääkisite pressikonverentsil ka börsileminekust ja meenutasite aegu, mil Starman oli börsil. See periood meeldis Teile. Gert Tiivas ütles,

et esmaspäeval arutate tulevikuplaane. Kas ka börsileminekut? Päris nii ruttu see ei juhtu. Esmaspäeval hakkame arutama plaane kui selliseid. Börsileminekut ei ole sel aastal näha, see on kaugem idee, millega mängida.

See võiks olla järgneva viie-seitsme aasta plaan? See on üks võimalustest sellel ajavahemikul.

Mis väärtust andis Starmanile senine, 2007. aastast suuromanik olnud Xalto? Rahvusvahelist kogemust, suhtlemist pankadega, korrektsust firmakultuuris ja firma asjaajamises, mis antud juhul meile kasuks tuli.

Kõikidele pakkujatele meeldis meie korrektsus, IFRS-standardi (toim – rahvusvahelise finantsaruandluse standard) järgi ehitatud aruanded ning firma selge juhtimisstruktuur ja juhtimisreeglid. Meil on ka ISO 9001 järgi juhtimisreeglistik paika pandud.

Millist väärtust võiks East Capital teile juurde anda? Vaatame, kas oleks võimalik midagi te-

STARMANI asutaja Peeter Kern (paremal) ütles, et ettevõtte võib tulevikus taas börsile tulla, sellise sammu vastu ei ole ka uue suuromaniku East Capitali Balti regiooni juht Gert Tiivas.

FOTO: ERIK PROZES



Vaheta kanalit!

Häid mõtteid ühendab Noom!



aastat
15 100%
eestimaine
2000
klienti



Astro Baltics
www.astrobaltics.eu



e-post: info@noom.ee
telefon: +372 628 0000

Arkna tee 1e, Rakvere

Müüa hoone 10 erineva suurusega ruumiga (100–800 m²). Ruumide kõrgus 2–7 m. Majja on paigaldatud gaasiarvesti. Elektrivõimsus 630 A. Tervele majale on pandud uus katus, ukseid ja aknad. Kinnistule tuleb ka raudteeharu.



Tallinna mnt 25, Haljala alevik

Müüa büroo-, lao- ja tootmispiinad Lääne-Virumaal. Kinnistul asub 3 kaarhalli (1635 m²), metallitöökoda (1750 m²) koos seadmetega, suur universaalhall (780 m²), ladu ja väiksemad abihooned. Krundi suurus on 5,29 ha, hoonekompleksi üldpind 4900 m², lae kõrgus 4–8 m ja kõvakattega väliladustamisplats ca 30 000 m².

INFO: Kristo Kalvistu, tel 516 4685, rendipinnad@hot.ee

SUURES KOGUSES KASUTATUD KONTORIMÖÖBLIT!



45€
(sisaldab km)

MARTELA
RULOOKAPP

Tähetorni 21j, Tallinn
Tel 552 6608

www.Apuneks.ee



Ä Kommentaar
Starmanist tuleb raha
24/7

GERT TIIVAS
East Capitali esindaja Baltimaades

Starman on kahtlemata Ees-ti üks huvitavamaid firmasid. Raha tuleb 24/7. Meile meeldib teha koostööd hästi juhitud ettevõtetega, inimestega, kes investeerivad oma firmasse li-saks ajale ka raha. Peeter Kern on selline ja on meil Starmanis olemas. Pingutasime kõvasti, et seda osalust endale saada. Meile tõi edu otsus, et tahame te-hingut teha koos juhtkonna ja teiste aktsionäridega. Oleme fi-nantsinvestor – meil ei ole am-bitsiooni juhtida seda ettevõtet igapäevatööna.

Kui äri töötab hästi, klien-did on rahul ja äri toob kasu-mit, võib mõelda ka kasvami-sele. Selleks on palju erinevaid võimalusi, näiteks osta STV. Börsilemineku vastu ei ole mul ka midagi.

Suur laenukoormus ja liiga kõrge hind

ERIK REINARU
STV juht

Kogu telekommunikatsioo-niturg on järjest keerulisem: hinnad langevad, konkurents tiheneb, marginaalid kuku-vad. East Capital maksis Star-mani eest ülikõrget hinda, 8,2kordse EBITA (kasum enne intresse, makse ja immateriaal-se põhivara kulumit – toim). Tu-rul pakutakse ja müüakse tele-komifirmasid 5–6kordse EBITA-ga. Lisaks ülikõrge laenukoor-mus, sellises olukorras saab Starmani investoritel olema pä-ris keeruline.

STV omaniku seisukoht on olnud, et STV ei ole müügis, kuid sellegipoolest – kui tehak-se konkreetne äriliselt sobiv pakkumine, siis kindlasti oma-nik vaatab selle üle. Me ei istu niisama. Meil on olnud juttu ka ProGroup Holdinguga 3G-lit-sentsi ostmiseks.

Kaalume 3G-litsentsi müümist

OLIVER KRUUDA
ProGroup Holding OÜ üks omanikest

Ei ole midagi saanud sellest 3G -litsentsist. Meil on olnud erinevaid mõtteid, ka selliseid, et võiks maha müüa, kuid ka mõtteid, et võiks ise arendada.

ha Balti riikides – laiendada oma territoriaalset kohalolu.

Kas võib jutuks tulla mõne ettevõtte ostmine, näiteks STV, või on käinud spekulatsioonid, et ProGroup Holding OÜ omanikud Marcel Vichmann ja Oliver Kruuda tahavad ära müüa Bravocomile kuulunud 3G-litsentsi? Laienemine Balti riikides on kindlasti üks variantidest. Mis puudutab Bravocomi litsentsi, siis ma ei näe, et praeguses tugevas konkurentsivõistluses oleks neljas tu-lija võimeline midagi tegema. Bravocom juba üri-tas seda mõni aasta tagasi, kui turg ei olnud veel nii konkurentsitihe, ja siis neil see hästi välja ei tulnud. Ma ei näe, et uuel katsel suurt mõtet oleks.

Millised on Teie plaanid lisaks Starmanile? Kas investeerite veel kuskile või pühendute täieli-kult oma n-õ lapsele? Minu finantshuvid on na-ha ja karvadega jätkuvalt ikka Starmanis. Eks ma sellele oma tööse aja pühendan, muu hulgas kasva-tame ka järjest lapsi, seda tuleb ka teha.

Uus kruiisikai lubab turiste. Ehitab BMGS Eesti

Tallinna Sadamale ehitab Vanasadama uue kruiisikai BMGS Eesti filiaal 9,8 miljoni euro eest. 421 meetrit pikk kai peaks valmima järgmise aasta 1. maiks.

Investeering uude kruiisi-kaisse on tingitud suurenevast nõudlusest Tallinna kui kruiisi-sihtkoha järele. Sadama prog-nooside järgi jõuab pärast kai valmimist Tallinnasse kruiisi-laevadelt pool miljonit inimest. Tänavu ootab Tallinna Sadam 485 000 kruiisireisijat.

Uus kai ehitatakse Vana-

sadama senise kruiisikai kõrva-le. Ehitaja paigaldab kaile sildu-misseadmed, pääste- ja turva-varustuse ning navigatsiooni-märgistuse. Samuti saab kai elektrivarustuse koos välisval-gustusega, sidevarustuse, torus-tikud laevadele olmevee andmi-seks ja reovee vastuvõtuks.

Vanasadama esimene, spet-siaalselt kruiisilaevade vastu-võtmiseks ehitatud 339 meetri pikkune kai valmis 2004. aasta kevadel, makstes toona üle 5,1 miljoni euro.

ARIPAEV.EE

Ä Tasub teada
Kruiisikai hange

PAKKUMISI TEHTI kuus, hinnad vahemikus 9,81-12,45 mln eurot.

LISAKS BMGS Eesti filiaalile ka Nordecon, Astlanda Ehitus, Merko Infra, Merko Ehitus Eesti ja Inseneriehituse konsortsium, KMG Inseneriehituse ja Per Aarsleffi konsortsium ning Maru Ehituse, LNK Industriesi ja Latvijas Tilti konsortsium.



Pärnu Haigla

Sihtasutus Pärnu Haigla

➤ võõrandab kirjaliku enampakkumise korras

Pärnu Säase tn 3 kinnistu

- kinnistusregistri number: 1003405;
- katastritunnus: 62510:018:3670;
- pindala: 1851 m²;
- maakasutuse sihtotstarve: ühiskondlike ehitiste maa;
- enampakkumise alghind: 330 000 eurot;
- enampakkumise osavõtutasu: 500 eurot;
- enampakkumise tagatisraha: 16 500 eurot.

Pärnu Roosi tn 3 kinnistu

- kinnistusregistri number: 311705;
- katastritunnus: 62510:017:2280;
- pindala: 1434 m²;
- maakasutuse sihtotstarve: ühiskondlike ehitiste maa;
- enampakkumise alghind: 250 000 eurot;
- enampakkumise osavõtutasu: 500 eurot;
- enampakkumise tagatisraha: 12 500 eurot.

Pakkumiste esitamise tähtaeg 17. juuni 2013 kell 13.00. Esitada SA Pärnu Haigla, Ristiku 1, Pärnu 80010, kantselei (2. korrus, AD-korpus) sekretäri kätte või saata samale aadressile samaks tähtjaks tähtitud postiga. Enampakkumise tingimused ja objekte tutvustavad materjalid on leitavad aadressilt www.ph.ee

➤ annab kirjalikul enampakkumisel üürile

Teeninduspinnad Pärnus Ristiku tn 1 uue taastusravi- ja psühhiaatriakorpuse (avatakse juulis 2013) I korrusel

- suurusega 56,3 m²
- enampakkumise alghind 10,00 eurot/m² kuus (üüritasu sisaldab kommunaalkulusid ja ei maksustata käibemaksuga);
- objekti kasutamise sihtotstarve on teeninduspind, millel osutatakse tervishoiuasutusse sobivaid teenuseid või kaubeldakse tervishoiuasutusse sobivate kaupadega. Eelistatud otstarve 12 m²

suurusele osale ruumist on minikohvik (suupisted, joogid, ajakirjandus jms). Ülejäänud osas võivad olla sobivateks kaupadeks-teenusteks näiteks invatarvikute rent-müük, tervisekaubad, ravimid, ilu- ja terviseteenused, mis ei konkureeri otseselt haiglas osutatavate teenustega (juuksur, kosmeetik, maniküür, pediküür, massaaž jne).

- enampakkumise tagatisraha on 200,00 eurot.

Teeninduspinnad Pärnus Ravi tn 2 õendus- ja hoolduskeskuse I korrusel

- kogupinnaga 155,4 m²
- enampakkumise alghind 8,00 euort/m² kuus (üüritasu sisaldab kommunaalkulusid ja ei maksustata käibemaksuga);
- pakkumisi võib teha nii tervikobjektile, kui selle osale;
- üüripinna sihtotstarve on algselt kohvikuks projekteeritud äripind, millel võib pidada

lisaks kohvikule bürood, osutada tervishoiu-asutusse sobivaid teenuseid või kaubelda tervishoiuasutusse sobivate kaupadega. Sobivateks kaupadeks-teenusteks võivad olla näiteks invatarvikute rent-müük, ajakirjandu-se-kirjandus, tervisekaubad, ravimid, juuksur, kosmeetik, maniküür, pediküür, massaaž jne.

- enampakkumise tagatisraha on 300,00 eurot.

Enampakkumise tingimused väljastab Pärnu Haigla huvitatud isikule vastava sooviavalduse esitamisel (e-kirja teel). Sooviavalduses näidata huvitatud isiku nimi või ärinimi, registri- või isikukood, aadress, telefoninumber ja e-posti aadress. **Enampakkumised tuleb esitada hiljemalt 23. mail 2013 kell 14.00.** Esitada SA Pärnu Haigla, Ristiku 1, Pärnu 80010, kantselei (2. korrus, AD-korpus) sekretäri kätte või saata samale aadressile samaks tähtjaks tähtitud postiga.

PRIVILEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE,
ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi www.privileeg.ee

Click & Grow ainulaadne pakkumine

Hea mõte
emadepäevaks

Vaid 49 €

Click & Grow – igaüks võib olla aednik! Miks mitte pühendada oma põhitegevusele ja nautida seda, kuidas kaunis taim end ise taeva poole sirutab? Emadepäevaks kingitud taimed valmistavad nüüd rõõmu kauem kui vaid ühel tähtpäeval ja seda kõike tänu nutikale Click & Grow'le!

Vaata kõiki pakkumisi:
www.privileeg.ee

PROGNOOS

Euroopa majanduses süveneb langus.

Euroalal tööta 19,2 miljonit

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee



„Meil tuleb teha kõik, mis iganes selleks vaja, et Euroopa tööpuuduse kriisist jagu saada.

Euroopa Komisjoni rahandusvolinik Olli Rehn

Läinud nädalal tunnistasid nii Euroopa Keskpank kui ka Euroopa Komisjon, et teist aastat languses euroala majanduskasv on visa toibuma ning juba kannatab ka euroala tugev tuumik.

Reedel korrigeeris Euroopa Komisjon euroala tänavust majanduslangust taas sügavamaks ja tulevaks aastaks loodetud kasvu tagasihoidlikumaks. Päev varem teatas Euroopa Keskpanka juht Mario Draghi, et ei kohku vajadusel tagasi ka sellest, et kommertsbankadele keskpanga raha parimimine tasuliseks teha, et sel moel rohkem raha reaalmajandusse sundida.

Lisaks kärpis keskpank baasintressimäära uuele rekordmadalale tasemele ning teatas, et on alustanud konsultatsioone laenuinstrumentide turu loomiseks, mis hõlbustaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääsu laenuvahetusele. Kiiret leevendust see paraku ei tähenda.

Euroala majanduse toibumist, mis komisjoni uue prognoosi järgi kahaneb tänavu 0,4%, hoiab tagasi nii uue laenuhaha pöud riikides nagu Hispaania ja Itaalia, kus peamised töökohtade loojad on väikeettevõtted, kui ka rekordkõrge tööpuudus, mis Kreekas ja Hispaanias 27% tasemel juba sügavat depressiooni näitab. Samuti jätkuv võlgade tagasimaksmine nii era- kui ka riigisektoris.

Kriisieelsele 2008. aasta tasemele on praegu-seks taastunud vaid Saksamaa ja Austria majandus.

Riikidel on lootust kärbeteks ajapikendust saada. Reedel ütles Euroopa Komisjoni rahandusvolinik Olli Rehn, et rida riike võib rahanduse korrastamiseks lisaaga saada. Hispaania ja Prantsusmaa kuni kaks aastat, Poola, Holland ja Sloveenia ehk ühe aasta. Täpsemalt selgub see kuu lõpus, mil Euroopa Komisjon annab riikide reformikavadele n-ö ametliku hinnangu.

“See võiks olla mõistlik,” ütles Rehn Prantsusmaale lisaaja andmise kohta, rõhutades, et riik peab reforme igal juhul jätkama. Samas on komisjon hakanud rohkem rääkima struktuursetest defitsiidist, et mitte euroalal kriisi ajal karmistatud reegleid järeleandmistega jälle küsimärgi alla seada.

Erinevalt Prantsusmaale valitsusest, mis tänavu veel kasvulootusi hellitab, liitis komisjon Prantsusmaa oma uues prognoosis majanduslanguses euroala riikide sekka, kus olid juba Kreeka, Küpros, Hispaania, Itaalia, Portugal, Sloveenia ja Holland. 0,1 protsendise kasvu asemel prognoosib komisjon Prantsusmaale SKP 0,1 protsendist langust.

Esimest korda hinnati ka võimalik negatiivne mõju värskest abipaketi saanud Küprosele, kus prognoositakse tänavu 8,7% tasemel SKP langust ning tulevaks aastaks töötuse hüppelist kasvu pea 17 protsendile. Küpros ja Sloveenia on euroalal ainsad riigid, kus majanduslangus jätkub prognoosi kohaselt ka tuleval aastal.

Sloveenia suhtes oli Rehn reedel optimistlik, väites, et kui riik panganduse probleemidel kii-



RAHANDUSVOLINIK Olli Rehn reedel Euroopa Komisjoni kevadprognoosi tutvustamas.

FOTO: AP PHOTO/SCANPIX

0,4 protsenti kahaneb Euroopa Komisjoni hinnangul tänavu euroala majandus. Tulevaks aastaks ennustatakse siiski 1,2 protsendilist kasvu.

resti sarvist haarab, ei pruugi agentuurilt Moody's rämpstreitingu saanud riigist saada järgmist, kes vajab ELi ja IMFi abi. Seda lootust toetab Sloveenia läinud nädalal õnnestunud võlakirjamüük, mis tagas valitsusele raha pankade rekapiitalseerimiseks.

Iirimaa erandiks jättes, on viies praeguseks abipaketi saanud euroala riigis seis päris sünges.

Hispaanias ja Kreekas on majandus kuuendat aastat languses ning töötus 27%. Juba ületab töötuse määr 18% taseme ka reedel uued kokkuhoiuplaanid avalikustanud Portugalis. Kolme aasta peale kavandatud 4,8 miljardi euro suurune kärpekava näeb muu hulgas ette 30 000 riigiteenistuja koondamist. Portugalil ei ole muud valikut kui jätkata defitsiidi kärpimist, kui riik tahab euroala liikmeks jääda, hoiatas Portugali peaminister Pedro Passos Coelho.

Kreeka SKPd on kärpekuur vähendanud juba enam kui 20% võrra, Hispaanias, Itaalias ja Portugalis jääb kahanemine vahemikku 6–8%.

Poliitiline retoorika eelkõige Lõuna-Euroopas nõuab järjest häälekamalt fookuse nihutamist kärbetelt kasvule. Samas tuletas reedel ühel konverentsil esinenud Ülemkogu president Herman Van Rompuy meelde, et reformiväsimuse kõrval süveneb euroalal ka hädaliste abistamise väsimus.

Euroopa Keskpanka juht Mario Draghi manitses läinud nädalal samuti, et riigid ei laseks rahanduse saneerimisel juba saavutatut käest.

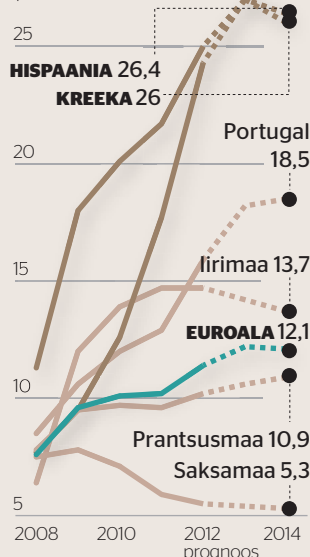
Eestis kiireim majanduskasv euroalal. Sellise edu märgina on riikidel nagu Läti ja Itaalia lootust ülemäärase defitsiidi protseduurist välja pääseda, ütles Rehn reedel. Läti on komisjoni prognoosi järgi sel ja tuleval aastal ka kiireima majanduskasvu tempoga riik Euroopa Liidus ning täidab ilmselt rahaliiduga liitumise tingimused.

Euroalal on kiireima majanduskasvu, ent ka kiireima inflatsiooniga riik Eesti.

Eesti eksportijate jaoks on positiivne Rootsi tarbijate optimism, mis tagab tänavu Rootsis SKP 1,5 protsendise ja tuleval aastal 2,5 protsendise kasvu. Soome majanduskasv tammub aga sel aastal 0,3% tempos ja kiireneb tuleval aastal ühele protsendile. Teguritest, mis euroala majanduse kasvule aitaks, tõstsid nii Olli Rehn kui ka Mario Draghi esile vajadust kiiresti pangandusliidu loomisega edasi liikuda. Siin varjutavad kiire edenemise lootust Saksamaa ja Prantsusmaa liidrite erinevad nägemused, milline see liit olema peaks. Lisaks on Prantsusmaa president oma sotsialistide partei kasvava surve all, et ta Angela Merkeli “isekale” kasinuskavale jõulisemalt vastu hakkaks.

Ä Vördlus Kriisi koorem ei jagune ühtlaselt

töötuse määr osas euroala riikides protsentides



ALLIKAS: EUROOPA KOMISJON

Ä Tasub teada Problem on töötus ja võlad

euroala näitajad

MAJANDUSKASV. Kiireima kasvuga Eesti – tänavu 3%, tuleval aastal 4%, aga ühtlasi on Eestis euroala kõrgeim inflatsioon. Tuumikriikidest aeglus-tub Saksamaa majanduskasv tänavu 0,4%-le, Soome oma 0,3%-le, Hollandi ja Prantsusmaa majandus on languses. ELi kiireima majanduskasvuga riik on Läti, mis tõenäoliselt täidab euroga liitumise tingimused – SKP kasv tänavu 3,8%, 2014. aastal 4,1%. **TÖÖTUSE MÄÄR.** Kerkib tänavu 12,2%-le ega alane oluliselt ka tuleval aastal. Hispaanias ja Kreekas 27%.

EELARVEKRITERIUM (defitsiit mitte üle 3% SKPst). Täidavad tänavu 17 riigist Belgia, Saksamaa, Eesti, Itaalia, Luksemburg, Austria, Slovakkia, Soome. ELi keskmine defitsiit alaneb tänavu 2,9%-le.

VÕLAKRITERIUM (mitte üle 60% SKPst). Täidavad Eesti (10,2%), Luksemburg (23,4%), Slovakkia (54,6%), Soome (56,2%). Kõrgeim võlatase on Kreekal (175,2%). Üle 100% on võlatase veel Itaalia, Iirimaa, Portugalil, Küprosel, Belgial. ELi keskmine kerkib 95,5%-le.

Jalgpall ajas spordimeditstiini umbe. Aega tuleb oodata kuid

Ä VIOLETTA RIIDAS
violetta.riidas@aripaev.ee

Raha ja spordiarstide nappuse tõttu tuleb koormustestile ja terviseuuringule pääsu oodata kuid.

Alates sellest aastast nõuab Eesti Jalgpalliliit kõigilt enam kui 10 000 kohalikel võistlustel osalevat noorelt jalgpallurilt tervisetõendit. See on tekitanud vähemalt kaks kuud pikad järjekorrad spordiarstide juurde. Jalgpall on aga vaid üks spordiala paljudest ja haigekassa on selleks aastaks ette näinud vaid 10 000 noorsportlase terviseuuringu rahastamise.

Nõudlus on kasvanud. Eesti Spordimeditstiini SA juhatuse liikme Mihkel Mardna sõnul tegutseb Eestis erinevatel aladel spordiklubide ja -koolide juures üle 80 000 noorsportlase. Tallinnas ja Harjumaal on neid hinnanguliselt 28 000. Tema sõnul kasvas nõudlus uuringute järele just Eesti Jalgpalliliidu nõude tõttu, mis ei luba tervisekontrolli mitte läbinud noori kohalikele võistlustele. "Pakutava tervisehoiuteenuse nõudlus on märkimisväärselt kasvanud ja ületab paljukordselt võimalusi," ütles Mardna.

Järjekorrad haigekassa ra-



Ä Kommenteer Puudu jääb arstidest

SIRJE VAASK
sotsiaalministeeriumi tervishoiuosakonna kvaliteedi talituse juht

Sel aastal rahastame noorsportlaste terviseuuringuid 10 000 noorele. Mullu plaanis haigekassa raha 11 500 uuringu tarbeks, tehti neid aga 9750, kuna raviasutustel jäi võimsusest (st suutlikkusest teenust piisavas mahus osutada) vajaka. Ka sel aastal ei ole meil infot, et järjekorrad uuringutele oleksid tingitud vähesest rahastamisest. I kvartalis on uuringud tehtud 2481 noorele. Süsteemi efektiivsuse eesmärgil oleks mõistlik, et noortele, keda vaatab läbi perearst (II, V ja IX klassis), ei tehta dubleerivalt spordimeditstiinili uuringuid.

SPORDIMEDITSIINI SA juhi Mihkel Mardna sõnul on probleem spordiarstide nappus – 20 aastat pole sel erialal inimesi ette valmistatud. FOTO:

ANDRAS KRALLA

hastatavatele terviseuuringutele on kasvanud umbes kaks kuud pikaks.

Tõsi, pakutakse ka tasulisi aegu (alates 60 eurost), kuid enamasti on need mõeldud täiskasvanutele ja needki on täis. Näiteks ei saa Spordimeditstiini Sihtasutusse jutule enne septembrit.

Eesti Spordimeditstiini Föderatsiooni presidendi Rein Kuigi sõnul peitubki siin vastuolu – teenust saab 10 000 noort 80

000st ehk napilt üle 10% vajajatest. Kuik ütles, et haigekassa maht on igal aastal siiski pisut kasvanud. Nii on selleks aastaks ette nähtud 5% rohkem osalejaid ja 12% rohkem raha, kui kululus eelmisel aastal.

Vähe raha, firmasid ja arste. Haigekassa teatel on juhu keskmist maksumust rohkem tõestatud, kuna varasemast rohkem noori vajab täiendavaid uurin-

guit. Mardna sõnul on uuringute maht piiratud kolmel põhjusel – spordimeditstiini erialal pole inimesi ette valmistatud 20 aastat, teenusepakkujaid on vähe, raha on vähe. Ta lisas, et Eesti Spordimeditstiini Föderatsiooni hinnangul on Eesti praegune võimekus teha umbes 14 000–15 000 noorsportlase terviseuuringud.

Mardna ja Kuik pakuvad lahenduseks perearstide kaasamise, kes noortele vajaliku tõendi väljastaks.

LAEVANDUS

Tallinkil aprillis vähem reisijaid kui mullu

Tallink vedas aprillis 650 462 reisijat, mida on möödunud aasta sama kuuga võrreldes 12,8 protsenti vähem. Eriti palju vähenes reisijate arv Soome–Rootsi liinil, kus sõitis 25,4% vähem reisijaid ehk 190 992 inimest.

Populaarsel Eesti–Soome liinil oli 3,8% vähem sõitjaid – 346 206. Sõiduaautosid veeti 1,5% vähem, kuid kaupa 12,2% rohkem.

KOOSTÖÖ

Ansipiga lendas Tadžikistani 13 ettevõtjat

Eile lendas koos peaminister Andrus Ansipiga Tadžikistani 13-liikmeline äridelegatsioon. Äridelegatsiooni juht on kaubandus-tööstuskoja juhatuse liige Neinar Seli.

Delegatsioonis on Tadžikistanis juba kanda kinnitanud ASI Defendec esindaja Jaanus Tamm. Ta ütles, et soovivb tutvustada seal-sele piirivalvele piirikaitse tehnoloogiat. "Selles riigis on huvitav koostlus islami traditsioonidest ja jätkuv igatsus vana hea nõukogude aja järele," ütles ta.

Lisaks ärifoorumile ja riikide tutvustamistele toimuvad ka kontaktkohtumised, kus kohtuvad koostööst huvitatud ettevõtjad.

VAIDLUS

Lümanda vald asub PRIAga võitlusse

Lümanda vallavalitsus tellib Atla sadama vesiehitusmahtude ülemõõtmiseks ekspertiisi, et saada tuge vaidluses PRIAga, kes nõuab sadamale antud toetusest Saaremaa vallalt tagasi üle 38 000 euro.

"Oleme mahte arvutanud igatpidi ning ei leia, et oleksime lubatust vähem ehitanud," rääkis Lümanda vallavanem Jaanika Tiitson Saarte Häälele. Atla sadama taastamise esimese etapi raha 191 000 eurot on välja makstud, aga II etapi rahastusest on makstud 56 protsenti.

TULEMUS

Eesti Posti tulud kasvasid 9 protsenti

Eesti Posti kontserni esimese kvartali käive oli 12,6 miljonit eurot, suurim kasvutrend on logistikateenustel.

"See on plaanipärane tulemus," ütles Eesti Posti juhatuse esimees Aavo Kärmas. Kärmas lisas, et ettevõtte peab kõige olulisemaks just logistikavaldkonna käibe kasvu – nii transpordi kui ka infologistika mahud kasvavad jõudsalt.

Kulla metsaomanik, Terve mets vajab hoolt!

Retsept nr 1

Liitu Sinagi
metsaiikhistuga!
Teeme metsa korda
iheskoos!

www.eramets.ee



KAUBANDUS

H&M ajab
töötajate
pärast
võitlema.Jõuline
laienemine
2014. aastal

Möödunud nädalal sõlmis kiirmoekette Reserved, Mohito, House ja Croptown esindav LPP Retail Estonia lepingu Ülemiste keskuse laienduse ankurrentnikuks saamiseks. Ettevõtte plaanib jõulisemat laienemist järgmisel aastal.

LPP Retail Estonia tegevjuht Hendrik I. Pass vastas Äripäeva kaubandusveebi kaubandus.ee lugejate küsimustele.

Mis suunas areneb LPP? Kas ja kus avate uusi poode? Kindlasti tahame turgu kasvatada. Selleks on kolm võimalust: laiendada olemasolevate kaupluste pindasid ja kindlustada maksimaalne valik, avada uusi kauplusi või mõelda välja uusi jaekontseptsioone, või osta mõni konkurent, kel on mingis segmendis hea positsioon.

Suurim laienemispiaan on aastaks 2014, mil lisandub viis uut kauplust ja laiendatakse nelja olemasolevat poodi. 2014. aasta tuleb investeerimis-mahukas.

Millist muutust ootate rõivakaubanduses, kui Eestis avab ukseid H&M? Lisaks klientidele võivad ka kaupmehed. Kaubanduskeskustes, kus H&M poed avab, kasvab külastajate arv, ja sellest võivad kõik kauplejad. Suuremat konkurentsi näen pigem tööjõus, see tekitab rotatsiooni ja ülesostmist ning siin on H&M-il oma tuntuks selge konkurentsielisel.

Milline kaubanduskeskus on Teie jaoks kõige kasumlikum, kui arvestada müüki ruutmeetri kohta? Kõik kaubanduskeskused, kus meie kauplused asuvad, on pikema perioodi jooksul kasumlikud, välja arvatud Rakvere Põhjakeskus. Kõige suurema keskmise müügi ruutmeetri kohta saavutame Viru keskuses, kus meil on kaks kauplust. Müük ruutmeetri kohta ei anna täit tulevaadet. Lähtume kaupluse puhasrentaablusest, need tulemused on paremini võrreldavad.

Märtsikuine jaemüük näitas statistikaameti andmeil 7% kasvu. Kui palju kasvas müük teie ettevõtte kauplustes? Millise kasvuga arvestate järgmistel kuudel-kvartalites? Oleme börsi-



45%
võrra ehk 1,75 miljoni
euroni kasvas LPP Re-
tail Estonia äriksu-
2012. aastal. Käive
kasvas seejuures 73%.

ettevõtte tütar-ettevõtte ega saa kommenteerida jooksva aasta müüginumbreid, nende kasvu või kaanemist. Emaettevõtte on teavitanud 18% müügi-kasvust märtsis võrreldes eelmise aasta märtsiga, kuid see hõlmab kogu LPP Grupi käivet.

Pakutud 7% oleks hea kasv käesolevaks aastaks, kuid selle üks osa on kindlasti ka madalam võrdlusbaas 2012. aastal. Loodame oma müügi-kasvu tagada sellega, et grupp on otsustanud ühtlustada Euroopa Liidu riikide müügihindu. See peaks tagama konkurentsivõimelisema hinnataseme. Teiseks kasvumootoriks peame kaubavaliku ühtlustamist – meie kaubavalikus vähenevad erisused.

Comfort AE: ventilatsiooni
terviklahendus aitab
säästa energiat ja raha

AS Comfort AE on 1993. aastal loodud Eesti erakapitalil põhinev sanitaartechnika ja ventilatsiooniseadmete müügi ning paigaldusega tegelev ettevõtte, kelle eesmärk on pakkuda kliendile terviklahendusi. Firma looja ja juhi Enno Rõõsi sõnul peaks säästlik eluviis meie kõigi südameasi olema.

Comfort AE alustas 20 aasta eest sanitaartechnika-seadmete impordimise ning jae- ja hulgimüügi-ga, olles esimene Gustavsbergi ja Uponori toodete müüja Eestis.

Praegu on ettevõtte arenenud kolme suunda, mis tekitavad tu-geva ja täiusliku sümbioosi. Müü-giosakonna põhitähelepanu on pööratud ventilatsiooniseadme-te, sanitaartechnika ja koduma-sinate müügile. Ehitusosakond tegeleb projekteerimise ja ven-tilatsioonisüsteemide ehitusega ning hooldusteenistus seadmete hoolduse, ventilatsioonisüsteemide torustike puhastuse ja soo-juspumpade paigaldusega.

“Meie ettevõtte on ühelt poolt äritegevus, teisalt tahaksime teha ära midagi inimeste tarbi-misharjumuste ja hoiakute muut-miseks. Õnneks leidub üha enam neid, kes on mõistnud, et tuleviku elukvaliteet on meie enda kätes,” räägib Rõõs.

“Inimühiskonna kasutatavad loodusvarad on piiratud. Iga sääs-tetud energiakilovatt lubab tule-vastel põlvedel loota, et elukesk-kond säilib. Kodus on energia säästmiseks mitu võimalust: seda saab teha kodumasinat, saunakerise, televiisori, muusi-kakeskuse ja valgustuse kasuta-mise ülevaatamise kaudu. Para-ku jäetakse sellest lootelust tihti välja ventilatsioon, üks peamisi energiakulutajaid!”

Comfort AE kuulub kümne Eesti suurema ventilatsioonisüs-teemidega tegeleva ettevõtte hul-ka. Firmal on aga ambitsioonikas plaan jõuda lausa kolme suure-ma sekka.

“Oleme kliendi jaoks olemas olnud 20 aastat ja kiire reageeri-mine on andnud häid tulemusi. Tehtud tööd peavad kestma kaua – see on hakanud uuesti klienti-de teadvusse jõudma,” ütleb et-tevõtte juht.

Kuidas kõik algas...

“Ettevõtte sündis loomulikult – ühel hetkel tundus, et just nüüd on õige aeg alustada oma ettevõt-misega. Olime selleks ajaks koos Andres Jalakuga saanud piisa-valt kogemusi ehituse vallast ning omasime piiritaguseid sidemeid. Need kaks olid meie tugevad kon-kurentsielised aastaid,” mee-nutab Rõõs. “Alustasime täiesti nullist: üürisime ruumid, panime panti oma kodud, et saada ette-võtte loomiseks laenu... Läksime n-ö täispangale ega saanud eba-õnnestumisele mõeldagi!”

Risk õigustas end igati, sest praegu on Comfort AE Eesti venti-latsiooniseadmete turul tuntud nii importija kui ka ehitajana. Üle on elatud ka raskeid aegu, nagu aas-tail 1996–1997 ehitusvaldkonnas tihenenu konkurents, ehitustu-ru seisak aastal 2003 seoses jär-jestikuste valimistega ning mõne



aasta tagune masu, mis oli kõigi-le keeruline üldise kesise majan-dusolukorra tõttu. “Nimetamata ei saa jätta ka pettureid ja kaake, kes jätsid aastail 2009–2010 ehi-tusturule maha hulgaliselt võlgu,” nendib Enno Rõõs. “Nende käitu-mine puudutas ka meid ning kar-detavasti pole suurt lootust seda raha enam kunagi näha.”

Ta märgib, et kui veel 15 aastat tagasi ehitati koostatud projekti-d järgi, siis vahepeal oli aeg, kus ainus eesmärk oli madal hind. Nüüd on taas projektide järgi ha-katud ehitama ja Eesti suundub Põhjamaade eeskujul kvaliteetse ehituse poole.

Aastate jooksul on Comfort AE vaikselt, ent püsivalt igal aastal 10–20% kasvanud. 1997 algas et-tevõtte koostöö praeguseks suu-rima välispartneriga Enervent Oy. Samal aastal hakati arendama ventilatsioonisüsteemide paigal-dust ja esimeseks objektis osu-tus Moe piiritustehase AGA gaa-sitsehhi ventilatsioon.

1998. aastal kolis Comfort AE kontori ja kaupluse Paidesse Jaa-ma tänavale ning vabanes üüri-pindadel opereerimisest. 2008.

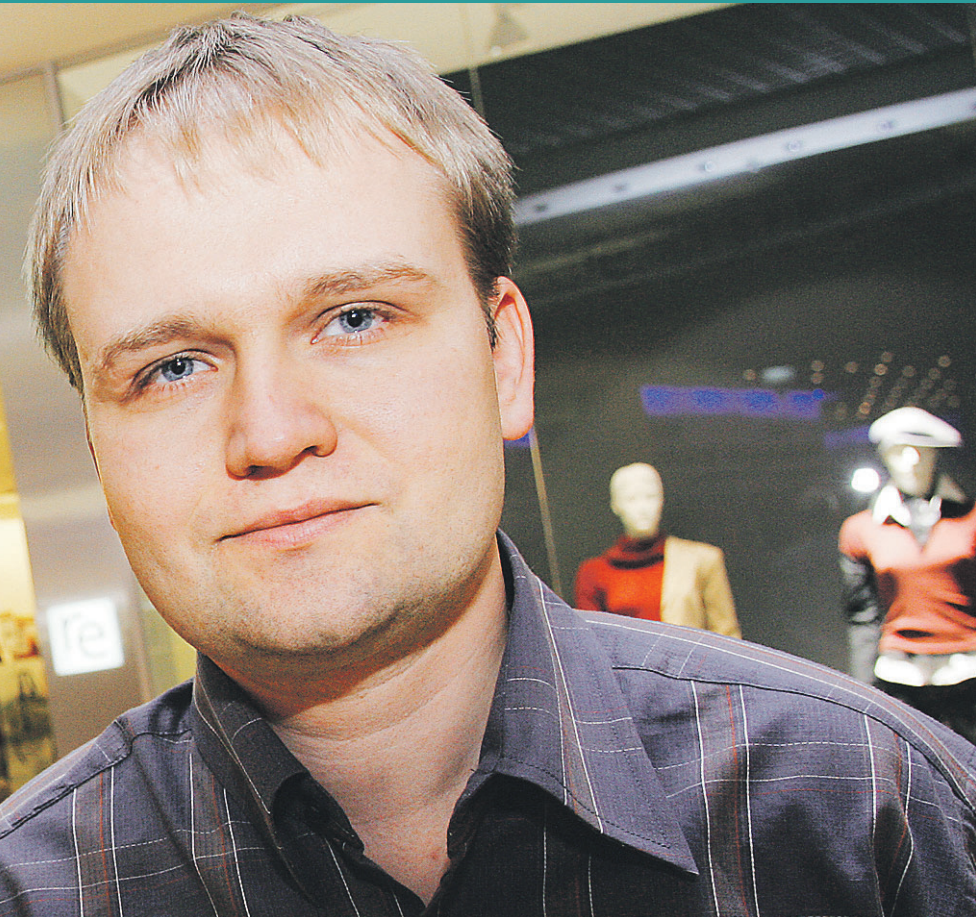
aastal ostis ettevõtte Paide Kodu-tehnika OÜ. 2012 avas Comfort AE esinduse Tallinnas aadressil Ka-daka tee 42h, et olla oma Põhja-Eesti klientidele lähemal.

Aastate jooksul on stabiil-selt toetatud kohalikku kultuuri ja sporti, lastekülasid ja üksikuid lastega seotud projekte.

“Meie mullune käive oli 2,7 mil-jonit, kasum 250 000 eurot, 2011. aastal olid need numbrid vasta-valt 1,7 miljonit ja 80 000 eurot. Oleme püüdnud hoida investee-ringuid suurusjärgus 20% kasu-mist. Viimased investeeringud tegime Tallinna esinduse ava-misse,” räägib Rõõs. “Meie eks-port ulatub umbes 10%-ni käibest. Peamine välisurg on Soome, pi-sut ka lõuna- ja idanaabrid.”

Praegu töötab ettevõttes 21 inimest, kellest enam kui pooled on seotud ehitustegevusega. “Ta-hame oma 20. sünnipäeva puhul tänada kõiki oma töötajaid, part-nereid ja kliente. Loodame jätka-ta sama edukalt!”





Ä Mis on mis LPP Retail Estonia OÜ

TEGEVUSALA: rõivakaubandus. Emaettevõtte on Varssavi börsil noteeritud Poolas registreeritud LPP S.A.

KAUBAMÄRGID: Reserved, Mohito, House, Cropptown

TÖÖTAJAJD 2012 a: 164

KÄIVE 2012. a: 13,5 mln eurot

DIVIDENDID 2011. a eest: 1 mln eurot

”

Loodame müügikasvu tagada otsusega ühtlustada ELi riikide müügihindu.

LPP Retail Estonia tegevjuht Hendrik I. Pass

Ä Loe veebist

Vastus küsimusele, miks on rõivad Eestis nii kallid

WWW.KAUBANDUS.EE

SUURIM müük on LPP Retail Estonial Viru keskuses, aga hästi ei lähe Rakvere Põhjakeskuses, ütles tegevjuht Hendrik I. Pass. Sealne pood suletakse tänavu.

FOTO: RAUL MEE

Kui suur on teie töötajate keskmine brutopalk? Kas töötajatele on välja töötatud ka motivatsioonisüsteem? Keskmine brutopalk 2012. aastal oli 845 eurot.

Töötajate motivatsioonisüsteem on seotud kaupluste eesmärkide täitmisega ja selle põhjal on võimalik oma põhikuupalka suurendada iga kuu.

Kiirmood soodustab vastutustundetut tarbimist – riided kuluvad kiiresti ja lähevad katki. Pidevalt meelitatakse kliente uut hooajakaupa ostma. Miks? Rõivatööstus on tõepoolest viimase kahekümne aastaga muutunud. Domineerivad

kiirmoeketid, mille tulemusena võib esineda nimetatud probleem – riiete kiire kulumine. Samas käitume vastavalt nõudlusele ja nõudlus näitab, et keskmise sissetulekuga tarbijad soovivad samuti riietuda moodsalt ja teha seda mõistliku raha eest.

Kui tarbijad mingil hetkel otsustavad, et kiirmood propageerib vastutustundetut tarbimist, siis nõudlus väheneb ja ettevõtted hakkavad oma ärimudelit muutma või lahkuvad sellest ärist üldse.

Mingil hetkel on inimesed otsustanud, et ei soovi käia aastaid ühe ja sama rõivaesemega, nad vajavad muudatusi oma igapäevategevustesse. Üks selline väljund on riided.

LENNUNDUS

Poola LOT loodab kosilasele Norrast

Skandinaavia lennukompanii SASi suurima konkurendi Norwegia ni juht Björn Kjos käis hiljuti Poolas, et arutada valitsusega pakumise tegemist Poola raskustes riiklikule lennukompaniile LOT. Erinevalt LOTist ja SASist on Norwegian heal järjel. Muu hulgas on tänavu plaanis osta 17 uut Boeingut, vahendas Taani uudistebüroo ritza. Sama tüüpi lennukeid kasutab LOT. Firmed sobiksid ka strateegiliselt – Norwegian plaanib laiendada pikamaalendude segmenti ja sama on ka LOTi strateegia.

AKTSIAD

Soome tahab suurendada osalust Gasumis

Soome valitsus tahab suurendada osalust gaasifirmas Gasum, kirjutas Helsingin Sanomat. Praegu kuulub Gasumist Soome riigile 24%, Fortumile 31%, Gazpromile 25% ja Saksa E.ONile 20%. Soome rahandusministeerium leidis, et kuna Gasum on tarnekindluse tagamiseks Soome riigile väga oluline, tuleks müüki tulevaid E.ONi või teiste osanike aktsiaid 110 miljoni euro ulatuses juurde osta.

TÖÖTASU

Palgalõhe USA ettevõtetes kuni 1800kordne

Bloomberg võrdles USA ettevõtete tippjuhtide ja kõige madalamalt tasustatud töötajate eelmise aasta palku ning leidis, et mõnes ettevõttes on erinevus 1800kordne. Keskmine palgaerinevus firma juhi ja katseajal oleva töötaja vahel on 204kordne. Kõige suurem erinevus tuli jaemüügiketi J.C.Penney endise juhi Ron Johnsoni lahkumistasust, kui talle maksti 53,3 miljonit dollarit kompensatsiooni. Kuna kassapidaja aastapalk J.C. Penneys on 29 688 dollarit, siis on erinevus peaaegu 1800kordne.

TULEMUS

Air France-KLMi kahjum kuhjub

Air France-KLM teatas, et esimeses kvartalis jätkas kahjum kasvamist, kuna kütusekulude fikseerimislepingud tõid firmale suuremaid kulusid, kirjutas AP. Lennufirma esimese kvartali kahjum kasvas eelmise aasta 379 miljonilt eurolt 630 miljonile eurole. Eelmisel aastal teenis lennufirma kütuselepingutega 220 miljonit kasumit. Air France-KLM loodab olukorda parandada võlgade maksmise ja töökohtade kaotamisega.

Tea for Two – privaatne ja usaldusväärne tutvumisagentuur



Tänapäeva kiire elutempoga maailmas otsivad inimesed abi ekspertidelt nii isiklike kui ka ametialaste eesmärkide saavutamisel. Investeeritakse erinevatesse eluvaldkondadesse, kuid soov leida võrdväärne ja armas kaaslane jäetakse sageli juhuse hooleks. Tea for Two on Eestis ainulaadne tutvumisagentuur, mis koondab haritud ja aktiivseid vallalisi, kes sisimas soovivad leida enda jaoks selle õige. Küsimuste vastab agentuuri juhataja Grete Pastak.

Mis on Tea For Two?

Tea for Two on Eestis ainulaadne tutvumisagentuur tööalaselt hõivatud, aktiivse eluviisiga ja haritud vallalistele inimestele. Pakume personaalset ja ülimalt diskreetset kohtamisteenust, viies kokku need, kelle huvid ja mõtted sobivad kõige paremini. Tea for Two korraldab kohtinguid, saates potentsiaalsed kaaslased lõuna- või õhtusöögile, teatrisse või spordisaali. Võimalus on ka kontakte vahetada, kui üks osapool soovib

ise kaaslase mõne põneva kohtumisaiga või -viisiga üllatada. Ja ega alati ei otsitagi ping-salt elukaaslase. Kohtinguteenust võib võtta ka kui uut ja huvitavat tutvuste loomise võimalust! Vallalise staatuse tingimus jääb.

Kuidas leiate omavahel sobivad inimesed?

Kaaslase valik lähtub kliendi profiilist ja ootustest, mis selgitatakse välja eelneva personaalse vestluse käigus. Otsingud hõlmavad nii Eestist kui ka välisriike. Tea for Two puhul on tegemist pidevalt kasvava teenusega märkimisväärse klientide arvu, imeliste edulugude ja laiaulatusliku võrgustikuga.

Miks peaks inimene tahtma kasutada Tea for Two teenust?

Enamikul meie poole pöörduvatest inimestest pole olnud piisavalt aega ega õnne kohtuda uute huvitavate inimestega. Neil on oma huvid ja hovid, väljakujunenud tutvusring, paljudel ka lapsed, kellele kulub oluline aeg. Meil on konfidentsiaalne kliendibaas, mis koosneb edukatest ja haritud vallalistest inimestest. Mõistame, et aeg on neile väärtuslik. Seega saab meiega koostöös kohtuda ootustele vastava inimese või inimestega. Nemad on valivad oma isiklikus elus ja meie oleme valivad oma klientide suhtes.

Kes on teie kliendid?

Meie kliendibaas koosneb ettevõtlikest, haritud ja positiivsetest inimestest, kes suhtuvad

jätkusutliku suhte leidmisse tõsiselt. Meie noorim klient on 23- ja vanim 63aastane. On inimesi erinevatest tegevusvaldkondadest. On pikas suhtes olnuid ja ka neid, kes ei ole jõudnud seda veel kogeda. On lastega inimesi ja ilma. Kokku on meil praegu 600 liiget, kellest 350 on aktiivselt kaaslase otsingul.

Edulugudest rääkides...

Tea for Two on ametlikult loodud märtsis 2010, kuid intensiivset tegevust on meil olnud veidi üle kahe aasta. Selle aja jooksul on Tea for Two liikmetest kokku kolinud 46 paari ning esimesed pulmad toimuvad juunis 2013. Usume, et igaühe jaoks on keegi ning meie võimaldame inimestel üksteist leida.

Kuidas täpsemalt kliendi jaoks kohtumisteenuse protsess käib?

Kõik algab vestlusega meie kontoris, kusjuures vestluse aluseks on varem saadetud küsimustik, mida täiendame kohapeal. Kohtumise käigus tutvume kliendi tausta, isiksuse ja eluviisiga ning saame teada tema ootustest ja eelistustest kaaslase suhtes. Määrava tähtsusega võivad olla nii kaaslase füüsilised omadused, ellusuhtumine kui ka geograafiline asukoht. Sobiva kaaslase leidmisel anname temast lühikese profiilikirjelduse alates eesnimest, olulisematest huvidest ja hobidest kuni töövaldkonna, töekspeidamise ja ootusteni. Mõlema osapoole nõusolekul broneerime neile sobiva kohtumise, olgu selleks kohvi-

kukülastus, piknik pargis või tennisematš. Soovime hiljem vaid tagasisidet, kas jätkata otsinguid või saame juba pikka õnne soovida.

Inimene ei pea kartma, et leiab oma proffiili või foto kuskilt interneti avarustest?

Meie teenus on rangelt konfidentsiaalne. Kaaslase otsingut austatakse ja käsitletakse suurima diskreetsusega. Me ei avalikusta kellegi andmeid ega fotosid ning kogu info jääb vaid meie kasutusse. Tea for Two on privaatne ja usaldusväärne vallaliste klubi. Me ei avalda inimeste perenimesid, aadresse ega täpset töökohta. Fotosid näitame vaid juhul, kui mõlemad osapooled on selle aktsepteerinud.

Ja mis juhtub, kui inimesed tõesti klapiavad, aga vajavad abi edasises – ühise reisi korraldamisel või miks mitte pulmapeo organiseerimisel? Kas ka siis saab Tea for Twost abi?

Muidugi! Tea For Two kompetents on korraldada eelkõige üritust, mis saadab kaks inimest ühisele rännakule, taastähistab n-ö nende aja olulisi sündmusi, üllatab armsamat või rõõmustab neid kahte korraga. Meie jaoks on oluline sündmuse kõrge esteetiline ja emotsionaalne tase, mis jätab inimese südamesse mälestuse pikaks ajaks. Aitame väga heal meelel nii oma klubi liikmeid kui ka kõiki teisi erinevate sündmuste tähistamisel.

Loe lähemalt: www.teaforttwo.ee

KOMMENTAAR:

” Proovisin tutvumisportaalet, kuid pärast paari ebaõnnestunud katset otsustasin kvaliteetsema teenuse kasuks. Minu jaoks ei ole oluline kohtingute rohkus, vaid suhte kvaliteet ja püsivus. Tänu Tea for Two pakutavale teenusele on minu aeg hästi sisustatud ning seda eelkõige soovidele vastavate meeldivate naisterahvastega. Fakt, et kõik minu teekaaslased on samuti vestelnud Tea For Two tiimiga, annab mulle selles protsessis kindluse. Praegu-seks olen juba mõnda aega kohtunud ühe meeldiva nais-terahvaga. Suured tänud!”

Artur, 49

SPORDIÄRI

Eestlane keset miljardeid dollareid.

USA suurim spordiala



FREDY-EDWINESSE
fredy.edwin.esse@aripaev.ee



Pole ameerikalikumat spordiala kui see, mida ameeriklased kutsuvad jalgpalliks. Maailma suurimas majanduses suurimaks spordialaks olemine tähendab meeletult suuri rahanumbreid, mille keskele Margus Hunt sattunud on. Alates 2009. aastast Ameerika jalgpalli kolledžiiliigas mänginud Hunt pääses aprillis Ameerika jalgpalli profiliigasse.

Kui suured summad siis ikkagi Ameerika jalgpalli profiliigas National Football League'is (NFL) liiguvad? Väljaanded Fortune ja Sports Illustrated hindasid 2011. aastal liiga kohandatud SKPk või spordi mõistes JKPks (jalgpalli koguproduktiks) 9,3 miljardit dollarit. Seda võib võrrelda eurotsoonis ja Euroopa Liidus oleva Malta SKPga, mis oli 2011. aastal 8,8 miljardit dollarit.

Veel paremat aimu NFLi suuruselt USAs annab fakt, et liiga on vaid natuke väiksem kui ülejäänud kolm suurt spordiala USAs kokku. 2011. aasta seisuga jäi USA pesapalliliiga MLB kogutulu 6 ja 7 miljardi vahele, korvpalliliiga NBA kogutulu oli 3–4 miljardit ning jäähokiliiga NHLi kogutulu oli umbes miljard dollarit.

Kust see raha tuleb ja kuhu see kõik läheb? Aastas jagab NFL hinnanguliselt ligi 5 miljardit dollarit tele-, raadio- ja digitaalõiguste raha liiga 32 võistkonna vahel, pluss oma osa liigale. 2010. aasta sügishooajal oli 19 enim vaadatud teleülekannet NFLi mängud ning esikolmekümne seas oli neid lausa 28. Mänge kannavad üle neli suurt telekanalit: CBS,

7,1

miljardit eurot tõi sisse Ameerika jalgpall 2011. aastal. Seda on enam kui näiteks Malta SKP.

Liiga reeglid ei luba börsile minna

Erinevalt MLB, NBA ja NHLi võistkondadest pole ühtegi NFLi võistkonda ega omanikut börsil. See on liiga enda reeglite järgi keelatud. Ainus n-ö avalikult juhitav võistkond on Green Bay Packers, kellel on kodulehe andmeil 363 948 omanikku ehk aktsionäri. Küll aga pole nendest aktsiatest suurt kasu. Järelturu müügiväärtus akt-

siaal puudub ning dividendi selle eest ka ei saa. Lisaks ei kinnita see kuidagi juriidiliselt võistkonna omamist.

See aga ei takistanud Packersil 2011. aasta lõpus emitteerida viiendat korda klubi ajaloo jooksul aktsiaid hinnaga 250 dollarit tükist, millega koguti üle 60 miljoni dollari staadioni renoveerimiseks. Packers on ka ainus tiim,

kellele selliseid asju lubatakse teha ajalooliste iseärasuste tõttu.

Nii et ainus võimalus NFLi klubi omanikuks saada on osta kas või alla protsendi jääv osalus otse mõnelt omanikult. Niimoodi talitas tuntud räppar Jay-Z, kes ostis Venemaa ühelt rikkaimalt inimeselt Mihhail Prohhorovilt 4,5 miljoni dollari eest väikeosalus NBA klubis Brooklyn Nets.

FOX, NBC ja ESPN. 2011. aastal sõlmisid need firmad uue üheksa-aastase ülekandeõiguste lepingu. Forbesi hinnangul maksavad esimesed kolm aastat liigale kokku umbes 3 miljardit, samas kui ESPN käib välja lausa 1,9 miljardit dollarit.

Viimasel ajal on peaaegu iga aasta kerkinud liigas üks staadion, mille nimetamisele jooksevad suurfirmad tormi. Võistkonnad võivad aastas teenida 25 kuni 30 miljonit dollarit staadioni nimetamisõiguste pealt, mille lepingud sõlmitakse tavaliselt 10 aastaks. Näiteks on Farmers Insurance nõustunud maksma 700 miljonit dollarit 30 aasta jooksul, et saada enda nimi staadionile, mida veel ei ole ja mis on mõeldud võistkonnale, mida veel ei ole.

Ettevõtted maksavad meeletult suuri summasid, et seostada oma brändi nii NFLi kui ka mõne konkreetse võistkonnaga. Pepsi maksis 2004. aastal kaheksa-aastase lepingu eest 560 miljonit dollarit. Nike maksis 1,1 miljardit dollarit, et saada liiga ametlikuks rõivatootjaks. Verizon Wireless käib välja 720 miljonit nelja aasta jooksul, et olla liiga ametlik mobiilteenuste pakkuja. Anheuser-Busch

sõlmis NFLiga kuueaastase 1,2 miljardi dollarilise lepingu (700 miljonit sellest rahas), kuid võistkonnad sõlmivad ikkagi enda lepingud selle kohta, millist õlut nende staadionil müüakse.

2010. aastal käis NFLi mängu vaatamas üle 17 miljoni inimese, kelle makstud keskmine pileti hind, sõltuvalt võistkonnast, jäi 54 ja 120 dollari vahele. Liiga piletitulu infot ei avalikusta, kuid avalikult juhitav Green Bay Packers avab veidi tagamaid. 2010. aastal teenis võistkond parkimiselt, kohalikult meedialt ja muudelt tuludelt 13 miljonit dollarit, mis kogu liiga peale moodustab umbes 416 miljonit dollarit. Piletituluna teenis võistkond tol aastal 60 miljonit dollarit, mis kogu liiga peale moodustab ligi 2 miljardit dollarit.

Võistkonnad ei ole ainsad, kes raha kassee-rivad. Arvestuste järgi genereerib kohalik NFLi mäng piirkonnas 20–21 miljonit dollarit. Kaheksa mängu peale, jättes eelhooaja ja playoff'id välja, tähendab see kohalikele ettevõtetele ja majandusele 160 miljonit ning kogu liiga peale 5,1 miljardit dollarit aastas.

TÕUSEV täht
Ameerika
jalgpallis
Margus Hunt
aasta algul
Alabamas
oma jõudu
näitamas.

FOTO: AFP/SCANPIX

Korealased panid Soome laevatehased müüki

Soome Raumas ja Turus asuvate laevaehitustehaste Korea emafirma STX on majandusraskustes ning pani Soome ja Prantsusmaa tehased võlgade katteks müüki. Soomes otsitak-

se nüüd võimalusi tehaste väljastamiseks, et tegevus jätkuks.

Nädalavahetusel kirjutas Helsingin Sanomat, et osturaha loodavad kokku saada Turu ja Raumatehaste allhankijad. Allhan-

kijate esindaja Juha Hietarinta sõnul ei välistata koostööd ka Euroopa kruisilaevade ehitajate Saksa Meyer Werfti ja Itaalia Fincantieriga, kui need ei ürita konkurenti turult välja osta.

Soome majandusminister Jan Vapaavuori ei välistanud reedel, et ka Soome riik võiks firmas väikese osaluse omandada. Esmalt vajab firma aga tugevat tuumikinvestorit. Soome transpordimi-

nistri Merja Kyllöneni hinnangul võiks riigi osa olla 10–20%.

Soome peaminister Jyrki Katainen kommenteeris YLE-le, et Soome tehaste müüki panek võib olla hea võimalus leida neile

tugev omanik, mis sektori Soomes kindlamale alusele paneks.

Merenduseksperit Jorma Taina peab võimalikuks variandiks ka Vene investoreid.

ARIPAEV.EE



AVASTAMISRÕÕMU PAKUB AJ TOOTED AS

Tooted kontoris, lattu ja tööstusele

Meie müügiosakond ootab teid. Teil ei ole vaja veeta palju aega ringi sõites mööda erinevaid müügikohti ning olla mures selle pärast kuidas te tooted endale kohale saate toimetatud.

Helistage meile numbril **6000 270** ning võite rahulikult enda tellitud tooteid ootama jääda.

Samuti võib tellimusi edastada läbi meie veebilehe www.ajtooted.ee.

Lisaks kataloogi valikule leiate kodulehelt ka soodushinnaga tooteid ning saate lehitseda uusi veebikatalooge.



A Mis on mis HACCP

SÜSTEEM, mille eesmärk on tagada toiduohutus. **LISAKS** toidu käitlemisele annab ettekirjutused, millega saab tootmispinda valides arvestada. **KÄSIRAAMATU** saab näiteks veterinaar- ja toiduameti kodulehelt www.vet.agri.ee.

KARILA OÜ omanik ja juht Liina Lindsalu (paremal) pidas oma ettevõttele Tartusse ruume otsides oluliseks asukohta kodu lähedal.

FOTO: VÄINU ROZENTAL

**KASULIK**

Kuidas leida kodu toidutööstusele?

Nõuded panevad ruumidele selged piirid

A ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee



Toiduainetööstusele sobilikute tegevuskoha otsimisel tuleb varuda aega ning tutvuda veterinaar- ja toiduametiga nõuetega, mis panevad ruumivalikule selged piirid.

Kõigepealt tuleb läbi mõelda, kas soovitakse rentida valmis ruumid või ollakse nõus ise remonti tegema. Samuti tuleb olla valmis külastama palju pindu, sest enamasti ei leia kuulutustest infot toidu käitlemisel vajalike nõuete täitmise kohta. Kehvas seisukorras ruumi remontimisele kuluv aeg võib edasi lükata ettevõtte ärieesmärgid.

**KOGEMUS**

Üle vaadati hulk kandidaate

Tallinnas väiksel Vana-Lõuna tänaval tegutseva kondiitriäri Pagar Võtaks perenaine Reet Rum tõdes, et ruumide otsimine oli keeruline.

Kuna ettevõtte müüb oma tooteid eelkõige Biomarketis poodides, oli tähtis, et tootmisruumid asuksid logistiliselt heas kohas. Nii jõuab kaup lühikese ajaga nii kesklinna kui ka äärelinna kaubanduskeskusesse.

“Kuna ma tean, kui kulukas ja aeganõudev on ise tootmishoone projekteerimine, otsustasime ruumid üürida,” lausus Rum.

Sobilikku tegevuskohta ning tootmisruume otsis pagaritööstus mitu kuud. “Alustasime kinnisvaraportaali pakkumis-

test ja uurisime erinevaid äripindade pakkumisi ka tuttavate kaudu. Käisime nii Kopli kui ka Mustamäel läbi mitu tootmisruumi. Enne õigete ruumide leidmist vaatasime üle kümme äripinda,” tõdes Rum.

Rum otsis ruume, kus oleks varem sarnase äri tegeletud, üürihind soodne ning kuhu vajalik tehnoloogia ja seadmed ära mahuks. Lisaks soovis ta leida pagaritööstusele ruumid, kuhu oleks võimalik luua ka väike müügipind. “Sobilike ruumide leidmisest oleneb pisut ka meie äriplaan – kas saame plaanitud suunas edasi minna või peame vastavalt leitud ruumile muudatusi tegema,” sõnas ta.

Vana-Lõuna tänaval üüritud pinda muudeti palju. “Üüripind koosnes kahest osast. Osa üüripinnast oli juba olnud toiduäri kasutuses, teine osa vajab remonti. Ruumide omanik soovis kogu pinnale rakendust leida,” märkis Rum.

Seega aitas omanik enne üürilepingu sõlmimist pagaritöökoda ka remondiküsimustes.

Rum joonistas äripartneriga pagaritöökoda plaani ning ruume tehti ümber vastavalt toidukäitluse nõuetele ja oma soovile. Näiteks ehitati väike kontoriruumi ringi kaupluseks. “Toiduametis sai ka kooskõlastatud, kuidas parem oleks,” kinnitas Rum.

OBER HAUS

KINNISVARAFIRMA

Kui usaldus loeb

Meie kogenud kinnisvaraspetsialistid aitavad Teid kõigis ärikinnisvara puudutavates küsimustes.



Sveta Petkina 509 0010
sveta.petkina@ober-haus.ee



Maido Kalviste 5648 5845
maido.kalviste@ober-haus.ee

Narva mnt. 53, 10152 Tallinn | tel 665 9700 | www.ober-haus.ee



KOGEMUS

Ametnikel eri soovid

Tartus Toomemäe nõlval Laial tänaval pindu rentiv šokolaa-dist kinkelilide valmistaja Karila OÜ ainuomanik ja juht Liina Lindsalu leidis sobivad ruumid kinnisvaraportaalist.

Lindsalu hinnangul oli sobivaid ruume leida keeruline, sest veterinaarameti nõuded ei ole selgelt lahti seletatud. "Nõuded on nii laias laastus sõnastatud, et iga veterinaarametnik tõlgendab neid omamoodi," ütles Lindsalu.

Ta tõi näitena ventilatsiooni, mille kohta ütleb seadus, et peab olema piisav. Mida see tähendab, ei ole täpsustatud.

"Üks veterinaarametnik nõudis, et kraanikauss peab olema kohe ukse kõrval, aga samas see veterinaarametnik, kes meid

heaks kiitis, ütles, et ukse kõrval ei pea olema mingit kraanikaussi," tõi Lindsalu järgmise näite.

Lindsalu otsis üle 50 ruutmeetrist pinda, kus oleks vee sisetoomise võimalus. Praegu rendib ta 75 ruutmeetrist pinda, kus on kokku kolm ruumi. "Püüdsin valida esimese korruse ruumid, sest mul tuleb palju asju vedada. Lilled, mida me teeme, on küll kerged, kaaluvad kuni 5 kg kast, aga tooraine, mida tellime, kaalub kuni 25 kg kast," lausus Lindsalu.

Tootmishoone valikul oli oluline ka asukoht. "Kolm korda päevas töö juurest läbijooksmine tähendas ka seda, et tootmisruumid võiksid olla kodu lähedal," tões ta.



Nõuded on nii laias laastus sõnastatud, et iga veterinaarametnik tõlgendab neid omamoodi.

Karila OÜ ainuomanik ja juht Liina Lindsalu

Ä Samm-sammult

Kuidas ruume otsides aega säästa?

1. TUTVU NÕUETEGA. Loe läbi veterinaarameti nõuded toidukäitlejaile ja tutvü HACCPga (toiduainetööstuse ettevõtete standard, mis seab nõuded toidu valmistamisele ja toidukäitlemise ruumidele).

2. OTSI KINNISVARAPORTAALIDEST. Näiteks kinnisvaraportaalist kv.ee või city24.ee. Märksõna, mille järgi otsida, on "tootmisruumid ja büroopinnad". Kui toiduainetööstusel ei ole suuri mürisevaid masinaid ja tootmisliine, sobivad ka bürooruumid.

3. RÄÄGI VETERINAAR- JA TOIDUAMETIGA. Kui on teada konkreetne toidugrupp, millega hakatakse tegelema, siis on hea, et sellega oleks kursis ka veterinaar- ja toiduameti ametnik, kes saab anda nõu, kuidas ühte või teist nõuet tõlgendada.

4. NÄITA VETERINAARAMETNIKULE RUUME. Enne ruumide rentimist või ostmist palu veterinaarametnikul ruumid üle vaadata – kas need sobivad või on tarvis midagi ümber teha. Ameti suhtumine on positiivsem, kui ettevõtja neilt nõu küsib.

5. KAS RUUME TULEB REMONTIDA? Vaata üle, kas ruumid vajavad remonti. Rendileandja võib nõustuda, et rendilevõtja teeb ise remondi, aga see tähendab, et tootmine võib kuude võrra edasi lükkuda.

6. TOIDUOHUTUS. Toidukäitlemisruumidele esitatavate nõuete eesmärk on eelkõige see, et nendes ruumides tegutsedes oleks tagatud toiduohutus. Õigesti peavad olema valitud viimistlusmaterjalid, korras ruumide puhastusnõuded, niiskustnormid ja ventilatsioon. Nii toidutoore, valmistoodang kui ka toidujäätmed peavad liikuma nõutud skeemi järgi.

7. HINDA, MIS MAKSAB. Vaata üle halduskulud – kas need kõiguvad või on püsivad.

8. RUUMI SUURUS VASTAVALT VAJADUSELE. Püsikulud tuleb suuta tootmismahuga ära katta.

9. VEE OLEMASOLU. Otsi ruume, kus saab kraanikausi ja muud vajalikud kommunikatsioonid luua.

ALLIKAS: PAGAR VÕTAKS PERENAINE REET RUM, KARILA OÜ
AINUOMANIK JA JUHT LIINA LINDSALU.

Ä Tasub teada

Ettevõtte ei tohi enne teavitamist tegutseda

VETERINAAR- JA TOIDUAMETIT PEAB INFORMEERIMA:

- tootlustusettevõttest, kus käideldakse vaid eritemperatuuri mittevajavat toitu, näiteks toatemperatuuril hoitavad pagari- tooted, alkohol, kohv, tee;
- teisaldatavast tootlustusettevõttest;
- ajutisest tootlustusettevõttest, st mitte rohkem kui 7 ööpäeva kestva ja harvemi- ni kui 30 päevase vahega ühel müügi- alal tootlustamisega tegelevast ettevõttest;
- ruumidest, mida kasutatakse

elamuna, kuid kus valmistatakse toitu otse tarbijale müügiks; - avalikes kohtades üles paigutatud müügi- automaatidest; - elamus või teisaldatavas, ajutises käitlemiskohas loomse toidu valmistajast. **ETTEVÕTTES** peavad olema täidetud toidualastest õigus- aktidest tulenevad nõuded. Hügieeninõuded on sätestatud Euroopa Parlamen- di ja nõukogu määruses nr 852/2004, toiduainete hügiee- ni kohta.

ALLIKAS: VETERINAAR- JA TOIDUAMET

10

äripinda vaatas üle pagarikoja Pagar Vôtaks juht Reet Rum, enne kui sobi- va leidis.

PAGARI- TÖÖKOJA

Pagar Vôtaks perenaisel Reet Rumil tuli Tallinnas Vana-Lõuna tänaval ren- ditud ruume päris palju ümber teha.

FOTO: RAUL MEE

KAANON
KINNISVARA

Ostame kinnisvara
Harju- ja Tartumaal
Tel. 53 488 966, tehing@kaanon.ee

Võtame müüki
kinnisvara, konsultatsioon tasuta

Hindamis
(kõikidele pankadele,
s.h. finantsaruandluseks)

www.kaanon.ee

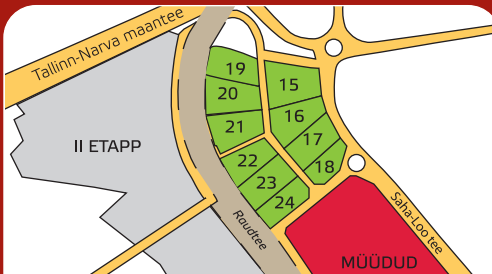
Endla 6, Tallinn 10149
Telefon: 6659585

Rüia 24, Tartu 51010
Telefon: 7350950

ehitusuudised.ee

ARCO VARA

Arco Vara 21 – usalda kogemust!



Müüa suurepärase asukohaga äri- ja tootmiskinnistud Nehatu Logistika- pargis.

Krundid suurustes 3017 m² - 44 182 m². Detailplaneering on kinnitatud. Olemas kõik kommunikatsioonid.

Lisainfo:
Toomas Naska, tel 506 9788
www.arcovara.ee/nehatu



Üürile anda erineva suurusega bürookorterid Tallinna kesklinnas Sakala 16a.

Saadaval 2–4-toalised korterid II-V korrusel, suurusega 46 m², 65 m² ja 113 m². Hinnad alates 550 €/kuu. Hinnale lisandub käibemaks ja kõrvalkulud. Kortereid on võimalik ka osta.

Lisainfo:
Margus Pöld, tel 501 3647
www.arcovara.ee/sakala16a

Reparo!
www.reparo.ee

**ÄRIPINDADE
EHITUS, REMONT,
SISEVIIMISTLUS**

INVESTEERIMINE

Brave Capital ostis Tallinnas ärikinnistu

Brave Capitali juhitud OÜ San Miguel ostis aprillis Tallinnas 2,6 hek- tari suuruse mõttelise osa aadressil Väike-Paala 1 asuvast Peterbu- ri ärikvartali kinnistust.

Omandatud kinnistule on lubatud rajada kokku 120 000 ruut- meetrit äri- ja kaubanduspinda. Brave Capitali juhataste liikme Vel- jo Kuuse sõnul on esmalt plaanis kinnistu jagada reaalosadeks. "Seejärel teeme lõpliku otsuse, kas asuda ise arendaja rolli, müüa kinnistu osade või tervikuna," märkis Kuusk.

ARUANNE

Riigi Kinnisvara dividende ei maksa

Riigi Kinnisvara ASI (RKAS) ainuaktsionäri esindaja rahandus- minister Jürgen Ligi kinnitas ettevõtte 2012. aasta majandusaa- ta aruande. Ettevõtte 8,8 miljoni eurosest puhaskasumist 440 628 eurot läheb reservkapitali ja 8,37 miljonit eurot eelmiste perioodi- de jaotamata kasumi arvele, dividende tänavu ei maksta. RKASi 2012. aasta käive oli 81,7 miljonit eurot.

LEMMIKUD

ehitusuudised.ee loetuimad uudised

Tuulberg: ajad on keerulised. ASI Rand & Tuulberg Grupi nõu- kogu esimehe Aivar Tuulbergi sõnul tasub praegu käsi taskus hoida, sest ajad on keerulised ja kriisieelne aeg, kui raha tuli na- gu "tuletõrjevoolikust", oli piisav kogemus.

Viis lihtsat mõtteviisi muutust, mida ehituses rakendada: Iosa. Ehitusuudiste toimetaja Sulev Senkel vahendab ehituset- tevõtja Joe Pecoraro hinnangul viit olulisemat mõtteviisi muu- tust ehituses.

Nordeconi juhtide teenistus kasvas 100%. Börsifirmade juh- tide tasudest kasvas palk mullu enim Nordeconi juhtkonnal.

EST Kinnisvara on investeerimiskliendi esindaja ja investeringute haldaja Eestis alates 2003. aastast.

OSTAME ÄRIKINNISVARA

Pakkumised saata info@estkinnisvara.ee
Eva Kams 529 1451 **www.estkinnisvara.ee**

OSTAME PÕLLU- ja METSAMAAD

Pakkumised saata maakoht@maakoht.ee
Joel Peetsu 527 9206
www.maakoht.ee

29. mai Sokos Hotel Viru konverentsikeskus

ÄRIPÄEVA
SEMINAR

VÄLKSEMINAR: 10 REEGLIT, KUIDAS KAITSTA ÄRISALADUST JA KEHTESTADA KONKURENTSIKEELDU

SEMINAR KÄSITLEB TEEMASID:

1. Kas klientide andmebaas on ärisaladus?
Räägime sellest, mis on ärisaladus ja kuidas seda kaitsta.
2. Räägime sellest, kuidas sõnastada konkurentsikeeldu lepingus, kui pikk võib olla piirang ja kas selle järgimise eest tuleb ka hüvitist maksta.
3. Räägime ka sellest, kellele tasub kehtestada konkurentsikeeldu ja kellele mitte.
4. Saab ülevaate, millised on suurimad probleemid, mis võivad tõusetada ärisaladuse kaitsel ja konkurentsikeelu rakendamisel.
5. Saab ülevaate praktikast ärisaladuse kaitsmisega ja konkurentsikeelu rakendamisega seoses.

Lektor on Advokaadibüroo SORAINEN advokaat
KATRIN ALTMETS



Seminari **soodushind** registreerimisel kuni 24.05.2013 on 129 eurot (km-ga 154,8 eurot). Tavahind 159 eurot (km-ga 190,8 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Registreerimine veebis www.seminar.aripaev.ee või telefonil 6670 411. Seminari projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 6670 107.

Äripäev
SORAINEN
EESTI LÄTI LEEDE VALGEVENE

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

16.–17. mail

KONFLIKTI JUHTIMINE

Kuidas ettetulevate konfliktidega tulemuslikult toime tulla?

Koolitus annab:

- teadmised isikutevahelistest konfliktidest;
- oskuse diagnoosida konkreetseid konflikte;
- oma konfliktikäsitluse ja -käitumise mõistmise tööalaste konfliktide kontekstis;
- oskuse teadlikult tegutseda erinevates konfliktisituatsioonides;
- oskuse suunata konflikti konstruktiivse lahenduse suunas ja valida õige tegutsemisviisi osapoolte vaheliste sassis suhete korraldamiseks.

Koolitaja on dr **TÖNU LEHTSAAR**

Koolituse hind on 449 eurot
(km-ga 538,8 eurot)

**Äripäev**Täpsem programm aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**
või elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee

Best Practice seminar

31. mail Roseni Tornis (Mere pst 6, Tallinn)

„Kuidas turundada edukalt Lätis“

Best Practice keskendub praktiliste kogemuste jagamisele. Laval on praktikud, kes jagavad oma kogemusi ja õppetunde.

Seminar on mõeldud Läti turul tegutsevate või sinna laieneda plaanivate ettevõtete turundus-, müügi- ja tegevjuhtidele ning turundus- ja kommunikatsiooniasutustele, kes teenindavad Läti turul tegutsevaid ettevõtteid.

Seminaril osaleja:

- saab ülevaate Läti tarbija- ja meediaturust;
- kuuleb Eesti ettevõtete praktilisi kogemusi Läti turul tegutsemisest;
- näeb näiteid edukatest kampaaniatest Läti turul;
- saab nõuandeid, kuidas Läti tarbijate südameid enda poole võita.

best marketing
practice

KAVA

09.10 – 09.30 Registreerumine ja hommikukohv

09.30 – 09.40 Seminari avamine

09.40 – 10.30 **Ülevaade Läti tarbija- ja meediaturust.** TNS Latvia juht Margo Veskimägi10.30 – 11.15 **Läti meedia eripärad.** Praktilisi näiteid edukatest kampaaniatest. Inspired Communications Latvia kaasomanik ja tegevjuht Karlis Gedrovics

11.15 – 11.45 Kohvipaus

11.45 – 12.30 **Läti reklaamituru eripärad.** Praktilisi näiteid edukatest kampaaniatest. DDB Latvia juht Andris Rubins12.30 – 13.00 **Eesti ettevõtjate kogemuslood Lätis turundamisel (I osa)** ERGO kindlustuse juhatuse liige Maarika Liivamägi

13.00 – 14.00 Lõunapaus

14.00 – 15.30 **Eesti ettevõtjate kogemuslood Lätis turundamisel (II osa)** Tallink Hotelsi müügi- ja turundusdirektor Svea Altjõe Sorainen Advokaadibüroo äriarendus- ja turundusosakonna juht Katri-Helen Wojtkowiak Ahhaa Keskuse kommunikatsioonijuht Liina Pulges Saku ja Aldarise Õlletehaste turundusdirektor Kadri Ärm15.30 – 16.00 **Arutlusring** Eesti turunduspraktikute osavõtul

Soodushind 22. maini 169 € (km-ga 202.80)! Alates 23. maist 199 € (km-ga 238.80)

Lisainfo ja registreerimine: Siiri Same, siiri@best-marketing.com, 50 69 639 www.best-marketing.ee



Telli ja võida!

Taktikalise Laskmise Keskus kingib klubiraamatu tellijale **75eurose laskepaketi "Spetsialist"**. Telli "Hea strateegia / halb strateegia" ja osaled loosimises!

Äripäeva raamatuklubi

UUDISED

MAAILMA PARIMAD ÄRIRAAMATUD

MAI 2013

Kuidas suuri plaane ellu viia?

Et heal ja halval filmil vahet teha, ei pea sugugi režissöör olema. Samuti ei ole hea strateegia eristamiseks halvast vaja raskesti omandatavaid eriteadmisi. Piisab kainest mõistusest.

Miks saadab mõningaid ettevõtmisi edu, teisi aga mitte? Üks edu saavutamise saladusi peitub kahtlemata sidusa strateegia olemasolus. Raamatu "Hea strateegia / halb strateegia" autor Richard P. Rumelt peab head strateegiat eduka tegutsemise võtmeguriks.

Head strateegiat eristab halvast kindel ja konkreetne struktuur. Hea strateegia vältimatud komponendid on kujunenud asjaolude mõtestamine ehk olukorrale diagnoosi panemine, diagnoosist lähtuvalt juhtpõhimõtete väljatöötamine ning seejärel juhtpõhimõtete alusel sidus ja koordineeritud tegutsemine. Strateegilise tegutsemise tuum on alati üks: leida valitseva olukorra suhtes kriitilise tähtsusega tegurid ning töötada välja moodus, kuidas kogu oma tegevus neile teguritele suunata.

Hea strateegia aluseks on oskus olukorda pädevalt ja enesepettuseta hinnata. Hea strateeg tunnistab ausalt takistuste olemasolu, millega tal silmitsi tuleb seista, ja pakub lahenduse nende ületamiseks.

Ning mida keerukam on ülesanne, seda enam tuleb keskenduda sellele, kuidas koondada ja suunata oma jõupingutusi nii, et tulemuseks oleks konkurentsivõimeline läbilööki või probleemi lahendamine.

Ka **halvalstrateegial** on oma seaduspärasused ja loogika. Halb strateegia on midagi enam kui lihtsalt hea strateegia puudumine. See on justkui vildakale vundamendile rajatud hoone. Halval strateegial puudub tuum, mistõttu on

raske sidusa tegutsemiseni jõuda. Toimetatakse süsteemilt ja püütakse tegelda kõikega korraga. Sageli kiputakse halva strateegia puhul vältima igasuguste takistuste analüüsi, sest negatiivsed mõtted arvatakse olulisi protsesse üksnes pidurdavat.

Ühtlasi aetakse strateegia

väljatöötamine segi eesmärkide püstitamisega: seatakse küll sihte, kuid ei leita konkreetseid teid, kuidas nende sihtideni jõuda.

Mõnikord välditakse teadlikult raskeid otsuseid, sest neid ei julgeta lihtsalt langeda. Püüd kõigile meelepärane olla võib aga takistada

hea strateegia kujundamist, konkreetsete lahenduste otsimist ja vajalike tegevuste keskendumist. Võib juhtuda, et strateegilised plaanid ei kajasta tegelikult muud kui soovunelmaid. Oma suutmatuse soovitud sihte saavutada varjab halb strateegia lennuka sõnastuse taha, rääkides laiahaardelistest eesmärkidest, ambitsioonidest, visioonidest ja väärtustest. Kõik need on mõistagi olulised, kuid head strateegiat ei asenda neist ükski. Hea strateegia koostamine eeldab julgust ja visadust.

Richard P. Rumelti raamatu eesmärk on juhtida tähelepanu neile drastilistele aspektidele, mis eristavad head strateegiat halvast, ning anda nõu, kuidas häid strateegiaid välja töötada. Rumelti raamatu najal saavad juhid enda jaoks koostada jõulise tegudele orienteeritud ja reaalsel arengul põhineva strateegia. Ilmekate näidete varal jagatakse raamatus praktilisi nõuandeid, kuidas jõuda strateegiani, mis edu tagab.

Ivika Arumäe
toimetaja



Kuu klubiraamatust loobumise tähtaeg on 20. mai.

Kommentaari

ÕONES VISIOON EI ASEDA HEAD STRATEEGIA

Richard P. Rumelti raamatu "Hea strateegia / halb strateegia" kõige suurem väärtus on strateegia mõiste ja olemuse põhjalik analüüs ning strateegilise tegutsemise tähtsuse põhjendamine. Raamat sisaldab hulgaliselt näiteid, mis kinnitavad autori teoreetilisi seisukohti.

Milline on siis hea strateegia ja milline halb?

Richard P. Rumelti väitel on strateegilise tegutsemise tuum alati vajadus leida valitseva olukorra suhtes kriitilise tähtsusega tegurid ning töötada välja moodus, kuidas suunata kogu oma tegevus nende teguritega ümberkäimiseks.

Heal strateegial on oma loogiline alus, halva strateegia peamine tunnus on olukorra kehv diagnoos ja

sidusa tegutsemise puudumine. Halb strateegia on ka strateegia puudumine. Raamat toob ilmekalt välja selle, mis ei ole strateegia.

Kokkuvõtteks võib öelda, et "Hea strateegia / halb strateegia" on nagu piibel iga töötava juhi ja juhtimist õppiva inimese jaoks. Raamat annab suurepärase võimaluse oma senist tegevust hinnata, aga ka juhtnööre muudatuste tegemiseks.

Kui seda lugeda koos J. Collinsi ja M. Hanseni raamatuga "Valik olla suurepärase", mõistate kindlasti, kui õiged on Richard P. Rumelti seisukohad.

Anu Viorevere,
psühholoog ja
suhtlemistreener



Kommentaari

KAINET MÕISTUST STRATEEGIA LOOMISEL

Richard P. Rumelti hea ja halva strateegia võrdlus ning toimiva strateegia loomise käsitlus on vajalik lugemismaterjal kõigile, kes peavad ümber kujundama olemasoleva või looma uue strateegia. Elköige on see raamat mõeldud juhtidele.

Richard P. Rumelt väidab, et enamasti on ettevõtete strateegiad eluvõõrad, segased ja diferentseerimata. Iga juht peaks mõtlema, millise hinnangu annaks ta enda juhitava ettevõtte strateegiale.

Kui tegemist on pigem halva strateegiaga, tuleks mõelda, kuidas muuta see heaks. Vastuse leidmiseks pakub Richard P. Rumelti raamat head ja ammendavat nõu.

Raamatus rõhutatakse vajadust analüüsida põhjustagajarg-seoseid. Hea strateegia saab luua ainult siis, kui keskendutakse probleemide põhjustele. Selles töes ei ole midagi uut, samas kiputakse seda ikka unustama ja tegeldakse pigem tagajärgede kui põhjustega.

Ühtlasi käsitletakse autori arvates strateegiana sageli hoopis eesmärke. Tegelikult on strateegia pigem selge tegevusplaan, mis toetub ettevõtet teistest ettevõtetest eristavatele tunnustele.

Algis Perens,
juhtimiskonsultant, Helvetia Balti Partnerid



06.-20.05

Äripäeva raamatuklubi ja Imelise Teaduse raamatuklubi müüvad laos tühjaks!

Ligi 100 raamatut kuni 80% odavamalt.

Osta siit: www.raamatupood.aripaev.ee

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Jälgi meie tegemisi ka twitter.com/raamatuklubi ja Facebookis

SAJANDI TEHING VALUUTATURUL? Aust-raalia dollar, mis on suutnud seljatada üleilmseid probleeme ning kaubelnud kaks aastat üle USA dollari pariteedi, võib langeda rohkem kui 40 protsenti.

URMAS PAETI SAADAB MEHHIKOS ÜHEKSA ETTEVÕTJAT. Laupäeval alustasid ühist Mehhiko-visiiti Eesti välisminister Urmas Paet ja Soome väliskaubandus-

minister Alexander Stubb, neid saatvasse äridelegatsiooni kuulub üheksa Eesti ettevõtjat.

STV: EAST CAPITAL MAKSIS STARMANI EEST LIIGA PALJU. STV juhi Erik Reinaru sõnul maksis 51% Starmanist otnud East Capital Explorer osaluse eest liiga palju – 8,2kordse EBITA, samas kui turul müüakse ettevõtteid 5–6kordse EBITAga.

VASTUKAJA

Ootame enne apteekrite häbistamist juurdluse ära

Ravimite väljakirjutamist ja müüki ei tohi mõjutada turundusvõtetega. Inimesed ei haigestu kampaania korras. Iga inimene koos oma haigusega on individuaalne, erinev teisest sama haigust põdevast inimesest. Toidulisandite suhtes ei ole inimesed nii tundlikud, mis aga sugugi ei tähenda, et kõik võivad süüa kõike ja kõik võivad müüa kõike.

Turtsun alati pahameelest, kui löön lahti ajalehe või ajakirja, kus laiutab toidulisandi reklaam, üks lubab pimedal saada nägijaks, teine liikumispuudega inimesel mägironijaks. Samas tean, et reklaam on väljannetele eluliselt vajalik.

Kontrollimatu turundus. Eestis vohab kontrollimatult toidulisandite müük võrkurunduse, telefonipakkumiste ja käest kätte müügi kaudu. Minu kätte juhtus võrkurunduses levitatava toote reklaam, mis lubab tervenemist 39 haigusest. Minu 85aastasele kõrge vererõhuga tädile on telefonimüügis korduvalt kaela määratud toidulisandit, mis vererõhku tõstab, väitega, et see teeb pea selgeks. Lihtne on manipuleeri-

KAI KIMMEL
apteekrite liidu juht



Kas seaduseandjal pole häbi, et on apteekrid klassifitseerinud kaubandustöötajateks?

da inimesega, kellel on terviseprobleemid. Ja kellel neid ei oleks. Valdavalt ei ole müügi-meestel meditsiinilist haridust.

Väeta puud, mis vilja kannab. Vanasõna ütleb: väeta seda puud, mis vilja kannab, ehk siis: koolita seda, kellel on teadmistepagas. Seega ei näe ma põhjust küsida, miks apteekrid koolitusreisile viidi, kui see Londoni reis ikka kvalifitseerus koolitusreiside kategooriasse. Viimase teeb kindlaks ravimiameti juurdlus, mina kohut ei mõista.

Apteeker on ravimimüügi ahela viimane lüli. Alguse saab ravimi liikumine tootjast, kes müüb oma toodangu hulgifirmale. Kui üks suur hulgifirma, millele kuulub 28% Eestis te-gutsevaid apteeke, selle tootja käsimüügiravimeid ja toidulisandeid lattu võtmast keeldub, ei müü neid ka talle kuuluvad apteegid. Müüvad apteegid, kes ei ole seotud selle hulgifirmaga, millel ongi selle konkreetse toodangu müüginäitajad siis suuremad.

Ei ole nii, et tootja tuleb apteeki ja ütleb: müüge minu toidulisandeid, siis saate reisile. Tootja esindaja tuleb apteeki ja teatab: olete müünud meie tooteid nii palju, et pakume teile koolitusreise. Kas apteeker oleks pidanud jääma kindlameelseks ja vastama eitavalt? Ta võis mõelda: miks ka mitte, koolitus on teretulnud.

Apteekrile tehakse häbi. Võib-olla peabki häbi olema, võib-olla mitte, seda selgitab juurdlus. Ent kas Eesti seaduseandjal ei ole häbi, kuna ta on ainsana ELi riikidest apteekrid klassifitseerinud kaubandustöötajateks, mitte tervishoiuteenuse osutajateks?

KOMMENTAAR

Tugiteenuse sisseostmine suurendab efektiivsust

Politsei ja kaitseväge võivad vormirietust üürida või relvahooldust sisse osta, seevastu lennuväe patrull-lende Läti Air Balticult või miinitörjevõimekust Tallinkilt tellida ei tohi.

Piir sisseostu ja isetegemise vahel on selge: kui kõik strateegilised tegevused tuleb hoida enda käes, siis tugitegevused võib teenusena tellida.

Mõtteviisi muutus. 20 aastat tagasi oli igal firmal palgal koristaja ja kojamees, muruniitja kontoriümbruse korrastamiseks ja pesumasin tööriiete pesemiseks, raamatupidajatest ja IT-meestest rääkimata.

Kahe aastakümne jooksul on mõtteviis muutunud. Kui alguses hakati teenusena tellima koristus- ja haldusteenust, siis praegu ostavad palju ettevõtted sisse raamatupidamist, logistikat, personali- ja IT-juhtimist jne. Rääkimata sellest, et hotelli retseptionisti vormiriietust ning numbritoa voodilinaid ning rätikud on üüritud.

IVO KIRSS
Lindström OÜ tegevdirektor



Edu alus on see, mida ettevõtte oskab hästi teha – ehk põhitegevus.

Mis on mõtteviisi muutnud? On aru saadud, et edu alus on see, mida ettevõtte oskab hästi teha – ehk põhitegevus. Edu ei taga mitte alati turuosa, vaid efektiivsus. Efektiivsuse pant omakorda on keskendumine põhitegevusele.

Ise teha ei pruugi odavam olla. Sageli peetakse tugiteenuse osutaja pakkumist liiga kalliks. “Me teeme ise palju odavamalt,” kõlab vastuväide. Siin on

probleem enamasti see, et kulude võrdlemisel võetakse isetegemise korral aluseks otsesed kulud, arvestama jäetakse aga kaudsed kulud: töökoht, mööbel, osa kogu kontori side- ja halduskuludes. Samuti see, kas töötajal on tööd 40 tundi nädalas või piisab sellele ettevõttele selle funktsiooni täitmiseks ainult 30 tunnist.

Välldi killustumist. Veel keerulisem on rahaliselt mõõta killustumist. Kui ettevõtte juht peab tegelema tund või kaks töötajatele uue printeri installimisega või pesumasinala kiirparanduse organiseerimisega, ei saa ta end pühendada põhitegevusele ehk sellele, kuidas olla konkurentidest parem.

Isegi juhtimisteenust on põhimõtteliselt võimalik sisse osta. Iseasi, kas see on mõttekas. Kindel on aga see, et üksnes põhitegevustele keskendumine ja tugitegevuste sisseostmine on üldine trend, mida järgib enamik oma valdkonnas edu saavutanud ettevõtteid.

6. mai 2013 ÄRIPÄEV

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee



Majandustarkvara RAPID
UUDNE JA SOODNE!
telefon 635 6660 • rapid@ttarkvara.ee
www.ttarkvara.ee

AUTENTE
VALMIS OSAÜHINGUD
RAAMATUPIDAMISTEENUSED
MUUDATUSED ÄRIREGISTRIS
Tallinnas Jõe 2, II korrus • Tel 660 1760
Tartus Ülikooli 4-9 • Tel 734 9966
www.autente.ee info@autente.ee

ML-TRANSPORT

Osakoormate vedu tagaluukautodega TALLINN–HELSINKI–TALLINN

Enne kl 12 tellitud veos järgmisel tööpäeval sihtkohas!
tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee
www.mltransport.ee



Roigasaedade valmistamine ja paigaldamine
tel 509 2933 • info@roigasaiad.ee
www.roigasaiad.ee



Ettevõtte suvepäevad ja muud tähtpäevad kliendisõbraliku hinnaga!
Peojuht, karaoke, heli- ja valgustehnika rent, ansamblid.
www.peoteenus.org
imre@peoteenus.org

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061



wasp project

PRIVILEEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi www.privileeg.ee

Hea mõte emade-päevaks

Piazza söögiriistad 50% soodsama hinnaga

4.90-43.90 €

Muutke oma elu stiilsemaks – eksklusiivsed Piazza söögiriistad Teile privileegina 50% soodsama hinnaga. Peale esteetilise nautingu ootab Teid traditsioonide võlu: vennad Giuseppe ja Baldassarre Piazza asutasid ettevõtte Piazza juba 1880. aastal. Kauneid söögiriistu iseloomustavad kvaliteet ja ka kõige pisemate detailide täiuslikkusest lihvitus.

Vaata kõiki pakkumisi: www.privileeg.ee

TÕUSJA

Saksa aktsiaturg on aastaga tõusnud 23,8%.

DAX indeks

8122,29 +2,02%▲

**LANGEJA**

Dow' tööstuskeskmise 30 aktsiast kuus langesid reedel. Suurim langeja oli pangaaktsia.

JPMorgan Chase

47,57 USD -1,06%▼



ÄRIPÄEV 6. mai 2013

toimetaja Rainer Saad, tel 667 0398, e-post rainer.saad@aripaev.ee

EKSPRESS Grupi juhatuse esimees Gunnar Kobin. Ekspress Grupp tegutseb nii meedias, kirjastamises kui ka trükitööstuses.

FOTO: RAUL MEE

TULEMUS

Ekspress Grupp mitmekordistas puhaskasumi. Ettevõtte ootab kasumi kasvule jätku

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee



Ekspress Grupp teenis esimeses kvartalis 633 000 eurot puhaskasumit. Eelmisel aastal oli summa mitu korda väiksem – 179 000 eurot. Seevastu müügitulu ja EBITDA (äriksam enne kulumit) näitasid langust.

Grupi müügitulu vähenes 3%, 13,8 miljoni eurole, EBITDA langes 7%. Eelmise aasta esimese kvartaliga võrreldes lõpetati kvartal 1,5 miljoni euro suuruse kasumiga. Müügi ja EBITDA poolest olid ka ootused kõrgemad, vastavalt 2% ja 9%, kuid kvartali puhaskasum püsis eelarvestatud tasemel. Puhaskasum aktsia kohta on 0,02 eurot.

Käivet prognoosisid analüütikud täpselt.

Swedbank prognoosis Ekspress Grupi puhaskasumile 47protsendilist kasvu, 0,2 miljonilt eurolt 0,3 miljonile eurole. EBITDA languseks ennustas pank 14%, 1,6 miljonilt eurolt 1,4 miljonile eurole. Käibele prognoositi 3protsendilist langust, 14,2 miljonilt eurolt 13,8 miljonile eurole.

Swedbank andis Ekspress Grupi aktsiale tugeva ostusoovituse, aga vähendas märtsis aktsia hinnasihti 1,40 eurolt 1,30 eurole. "Muutsime ootuseid neljanda kvartali tulemuste ja veebruari müügiraporti põhjal," kommenteeris Swedbanki aktsiaanalüütik Märt Kroodo. Lisaks langetati ka 2013. ja järgnevate aastate käibe- ja EBITDA ootust. "2013. aastal ootame, et kuluinflatsiooni surve lõob marginaale. Perioodika väljaannete ja trükikojade kasumlikkus jääb samaks või kasvab veidi. Online-segment, kus juhtkond loodab käibe ja kasumi kasvu, paistab aeglustuvat rohkem, kui ootasime. Seetõttu ootame 2013. aasta käibeks 61,5 miljonit eurot ja 3,3 miljoni eurost puhaskasumit," ütles Kroodo.

LHV ootas Ekspress Grupi puhaskasumile 200protsendilist kasvu, 0,2 miljonilt eurolt 0,6 miljonile eurole. Käibele ennustati 2,9protsendilist langust, 13,8 miljonile eurole. LHV soovitas Ekspressi aktsiat osta ning peab õiglase väärtuse vahemikuks 1,40–1,50 eurot.

Ekspress Grupp märkis, et kvartalitulemust mõjutas ootamatu turunõrkus trükiteenuse eksporditurgudel. See algas ettevõtte sõnul veebruari teisel nädalal. Põhjuseks toodi välja ka Del-

3

protsenti vähenes müügitulu võrreldes eelmise aastaga.

0

tehingut tehti reedel Ekspress Grupi aktsiaga.

fi Leedu edasilükkunud tulused erinevates koostööprojektides ning debitorsete võlgade allahindlusi.

EBITDA mahajäämust suudeti kompenseerida madalamate intressikuludega, mistõttu on kontsern puhaskasumi tulemusega rahul. Kui vaadata esimese kvartali EBITDA osakaalude muutusi erinevate segmentide vahel, teenis perioodiliste väljaannete segment eelmisest aastast parema tulemuse, seda vaatamata online-meedia edasilükkunud tuludele ja trükiteenuse hetkelisele vähenemisele. Segmenti EBITDA osakaal kogu grupi EBITDAst kasvas eelmise aasta 1%-lt käesoleval aastal 12% peale.

Online-meedia jätkab kasvamist. Trükiteenuste segmentis mõjutas ettevõtte tulubaasi eksporditurge tabanud aeglustumine. Kvartali keskel ei saanud ettevõtte sellele piisavalt hästi reageerida, sest kehtestatud oli tootmisvõimsuse piirang, mis ei võimalda püsiklientide ootamatutele tellimuste vähendamistele adekvaatselt reageerida.

Ettevõtte juhtkond näeb erinevatel eksporditurgudel ka hinnasurvet. Olenemata käibe puudujäägist suutis ettevõtte kvartali viimasel kuul siiski EBITDA eesmärgi täita ja vaatab järgnevale kvartalile positiivselt.

Online-meedia käive kasvas 11 protsenti, 2,4 miljonile eurole, perioodiliste väljaannete käive kahanes ühe protsendi võrra, 5,7 miljonile eurole. Trükiteenuste müük kukkus kümnendiku võrra 6,6 miljonile eurole.

Mida oodatakse käesolevaks kvartaliks? Selle aasta teises kvartalis ootab Ekspress, et käive jääb eelmise aasta tasemele. EBITDA võiks võrreldes eelmise aastaga väheneda ligi 7%, kuid puhaskasum võiks kasvada 30%.

Kõige olulisema negatiivse efektina eeldatakse perioodiliste väljaannete reklaamikäibe defitsiiti. Samuti mõjutab segmenti tulemust kuni uue DVD-sarja käivitamiseni esimeses kvartalis lõppenud filmisari. Online-segmentis loodetakse hoida EBITDA eelmise aasta tasemel, kuigi veidi madalama marginaaliga, tulenevalt mitme uue projekti käivitamise kuludest ning eelmise aasta jooksvul lisandunud sisutootmise kuludest. Viimaseid plaanitakse optimeerida.

Trükiteenuste segmentis loodab Ekspress, et kasum püsib eelmise aasta tasemel. Puhaskasumi kasvu annavad eelmisest aastast oluliselt madalamad intressikulud.



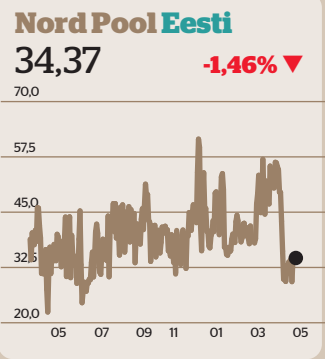
NUMBER

0,25

miljonit jälgijat tekkis maailma legendaar-
seimal investoril Warren Buffettil 24 tunni
jooksul Twitteris.

ELEKTER

Eratarbijad peaksid arvestama,
et elektrienergia hinnale lisan-
dub lepingus ka käibemaks.



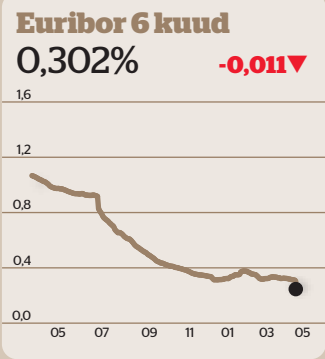
VALUUTA

Eurot mõjutavad poliitilised
mured euroala suurimates
riikides.



INTRESS

Euroopa Keskpank ei pruu-
gi enam baasintressimäärasid
langetada.



21

Ä RAHA

reklaam

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontakteeruge pangaga						
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50/1,5	0,70/1,7	0,90/1,9	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,25	0,30	0,35	0,60	0,70	1,00	1,20	-	200
Nordea Pank	0,10		0,10	0,15	0,20	0,35	0,45	0,55	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,50	0,60	0,70	1,00	1,30	1,50	1,70	2,00	350
DNB	0,10(7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontakteeruge pangaga				
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,70	0,85	200
Citadele Pank	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,50	1,00	1,30	1,50	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juridiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0.10% kõrgem (3) personaal pang. klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt; (9) juridilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägit **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga





Swedbanki M-investor

Väärtpaberid vaid sõrmeviipe kaugusel!

Uudne võimalus jälgida väärtpaberitega toimuvat mobiilis ja teha tehinguid ka siis, kui arvutit ei ole käepärast.

Mobiilipanga teenust pakub Swedbank AS. Tutvuge tingimustega www.swedbank.ee, vajadusel konsulteerige pangatöötajaga.

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▲

8,5503

Austraalia dollar	AUD	1,278
Bulgaaria leev	BGN	1,956
Hiina jüaan	CNY	8,073
Hongkongi dollar	HKD	10,175
India ruupia	INR	70,717
Jaapani jeen	JPY	128,600
Kanada dollar	CAD	1,326
Korea won	KRW	1437,830
Leedu lilt	LTL	3,453
Läti latt	LVL	0,700
Norra kroon	NOK	7,608

EUR/RUB ▲

41,2009

Poola zlott	PLN	4,141
Rumeenia leu	RON	4,303
Singapuri dollar	SGD	1,617
Suurbritannia nael	GBP	0,843
Sveitsi frank	CHF	1,224
Taani kroon	DKK	7,453
Tai baat	THB	38,791
Tšehhi kroon	CZK	25,640
Türgi liir	TRY	2,354
Ungari forint	HUF	296,120
USA dollar	USD	1,311

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused

03.05

USD	
Nafta IPE, bbl	104,19
Nafta NYMEX, bbl	95,61
Mootoribensiin, t	940,00
Diislikütus, t	893,25
Kerge kütteõli, t	861,25
Masuut (1% väävel), t	605,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	4,041

Põllumajandus

03.05

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, Usc/nael	140,30
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	496,80
Kakao NYBOT, USD/t	2404,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	191,75
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	433,25

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid

03.05

USD/t	
Alumiinium LME	1861,5
Vask LME	7151
Plii LME	1980,5
Nikkel LME	14970
Tina LME	19975
Tsink LME	1855,5

Väärismetallid

03.05

USD/unts, unts = 31105 g	
Kuld COMEX	1470,75
Plaatina NYMEX	1500,00
Palladium NYMEX	693,60
Höbe COMEX	24,12

Riia

03.05

aktsia	sulgemis- hind, LVL	muutus eel, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	5,07	1,40	5,10	0,65	-
Latvijas Gaze	6,26	-0,63	11,83	0,59	-
Olainfarm	4,65	0,87	6,74	1,81	-

Vilnius

03.05

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eel, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,4	-4,00	-	3,3	4,5
City Service	1,830	-1,61	13,7	1,1	12,6
Invalda	2,310	-0,43	-	1,1	-
Linas Agro	0,671	-0,15	2,7	0,9	-
Panevezio Statybos	1,110	0,00	18,9	0,5	-
Siauliu Bankas	0,264	-1,49	17,6	0,8	-
Snaige	0,425	-10,71	-	1,5	-
TEO LT (Telekomas)	0,835	0,12	14,0	2,1	6,9

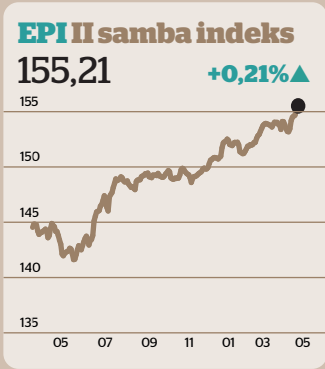
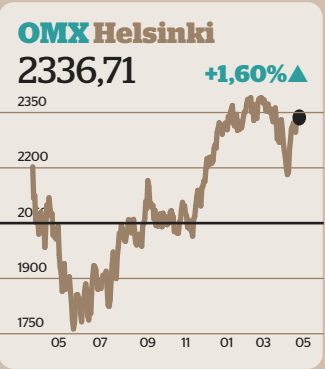
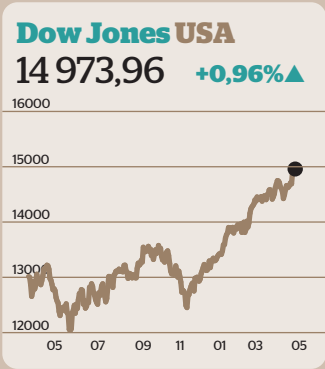
Helsingi

03.05

aktsia	hind, EUR	muutus eel, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	3,39	-0,29	14,2	3,3	2,9
Citycon	2,46	0,41	9,4	0,9	6,1
Elisa Comm.	14,40	0,63	11,2	3,3	9,0
Finnair	2,55	1,59	-	0,4	-
Fortum	14,51	3,50	9,8	1,2	-
HKScan	3,89	1,83	14,1	0,5	2,6
Kesko	22,89	1,37	18,3	1,0	5,2
Neste Oil	11,86	2,33	-	1,2	3,2
Nokia	2,53	1,60	-	1,2	7,9
Olvi	23,17	0,26	17,3	3,2	2,2
PKC Group	18,57	0,00	16,3	2,4	3,8
Stockmann	11,29	1,16	21,4	1,0	5,3
Stora Enso	5,39	1,89	10,9	0,7	-
UPM Kymmene	8,08	1,83	-	0,6	7,4
YIT	14,77	1,51	11,1	2,0	5,1

22 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 6. mai 2013
toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee



Käsiraamat valmib koostöös advokaadibürooga

TARK
GRUNTE
SUTKIENE

www.tarkgruntesutkiene.com



Tööõigus

Näidised ja kommentaarid

Uus töölepingu seadus
koos kommentaaridega

Autorid:

Toomas Taube (advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene
vandeadvokaat ja partner, käsiraamatu peatoimetaja),
Piret Luiga, Alo Noormets, Andres Siigur, Gea Lepik,
Aidi Kallavus, Jaanika Ots, Kerstin Pilt, Risto Hübner,
Kaia Läänemets ja Andreas Veeret

kasiraamat.aripaev.ee/toooigus

Äripäev

info ja tellimine: 667 0100

Äripäeva
käsiraamat

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,46	3,59	3,52	12,32	8,40	13,64	3,87	-5,42	19 179 617
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,55	13,55	13,55	3,45	3,77	7,23	5,94	-	5 701 544
Avaron Ida-Euroopa Völakirjafond A, EUR	10,76	10,76	10,76	1,80	3,03	-	-	-	5 659 524

Compensa Life

30.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,41	-	6,90	21,30	7,70	5,30	5 727 78
Völakirjaportfell, EUR	-	-	11,93	-	1,20	5,40	4,20	-	548 698

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 331.03.2013. Völakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 28.03.2013.

Danske Capital AS

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,97	0,98	0,98	1,08	2,03	7,05	2,59	3,20	10 882 368
Danske Pension 50, EUR	1,12	1,14	1,14	1,48	2,72	7,76	2,30	3,26	149 244 182
Danske Pension Intruss, EUR	0,88	0,89	0,89	0,69	1,27	6,24	3,16	3,69	3 462 724
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,42	1,45	1,43	7,49	4,07	10,22	4,34	4,85	3 086 621
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intruss Pluss, EUR	0,76	0,78	0,77	3,00	1,02	6,03	2,96		208 889

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,92	0,93	0,93	0,00	0,96	4,12	3,12	4,26	8 451 602,39
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,12	1,13	1,13	1,87	3,28	6,56	2,56	1,89	42 470 697,17
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,64	0,64	0,64	2,58	4,30	6,46	-	-	1 366 070,09
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,87	0,88	0,87	2,06	3,84	6,92	2,25	-	417 966,26
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,91	0,93	0,92	2,75	4,45	7,51	2,19	-	335 810,19
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,86	0,87	0,86	3,72	4,46	4,97	-1,82	-	315 556,04

LHV Varahaldus

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,39	1,40	1,40	2,06	2,87	7,47	5,38	5,25	176 125 556
Pensionifond M, EUR	1,11	1,12	1,12	1,37	2,10	6,90	4,77	6,71	27 038 613
Pensionifond S, EUR	1,18	1,19	1,19	0,79	1,25	5,50	4,08	7,65	38 443 564
Pensionifond XL, EUR	1,19	1,20	1,20	2,29	4,08	8,79	5,31	5,17	40 047 826
Pensionifond XS, EUR	1,09	1,11	1,11	0,72	1,13	6,36	4,42	7,54	8 832 432
Täiendav Pensionifond, EUR	1,32	1,33	1,33	8,18	4,61	9,58	5,67	3,66	4 942 364
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	9,71	9,81	9,81	12,29	19,57	22,15	11,55	-1,26	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	6,21	6,27	6,27	12,36	19,57	22,15	11,54	-1,27	6 611 086
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,13	8,22	8,22	15,53	1,47	1,53	0,02	-2,61	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,20	5,25	5,25	15,53	1,47	1,53	0,02	-	1 391 130

Nordea Pensions Estonia

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,93	0,94	0,94	2,23	3,46	6,51	4,03		52 833 842,22
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,76	0,77	0,77	2,83	4,22	6,86	3,79		5 726 603,02
Nordea Pensionifond B, EUR	0,90	0,91	0,91	1,50	2,26	6,63	4,25		11 435 309,39
Nordea Pensionifond C, EUR	0,83	0,84	0,84	0,77	1,3	5,11	3,42		2 093 138,80
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,12	1,14	1,13	12,06	5,79	8,77	4,72		3 430 176,50
Nordea Pensionifond Intruss Pluss, EUR	0,72	0,73	0,72	0,00	2,31	6,6			542 415,32

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

67%

kasvas I kvartalis aastaga Rootsi NCC kahjum, mis ulatus 219 mln Rootsi kroonini. Käive vähenes 5,4%, 10,08 miljardile Rootsi kroonile.

Anatoli Annenkov: Suur mure on, et see võib tõsta pankade kulusid. Kui marginaalid kahanevad, võivad nad olla veel vähem huvitatud laenude andmisest.

Societe Generale'i analüütik kommenteeris Euroopa Keskpanka juhi Mario Draghi sõnumit, et negatiivseid hoiuseintressimäärasid ei välistata.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	114,96	114,38	114,38	-	1,22	5,32	4,16	-	-
Konservatiivne, EUR	112,19	111,08	111,08	-	1,63	2,40	1,89	-	-
Tasakaalustatud, EUR	111,19	109,55	109,55	-	1,76	0,41	0,53	-	-
Progressiivne, EUR	105,59	103,52	103,52	-	2,06	-1,78	-1,37	-	-
Agressiivne, EUR	109,86	107,71	107,71	-	2,05	-1,38	-1,55	-	-
Investeeringisportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	140,84	140,14	140,14	-	1,39	6,08	4,70	-	-
Mandatum Life Global Food Abs, EUR	120,88	118,51	118,51	-	0,54	-2,54	-0,65	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities Abs, EUR	104,16	102,12	102,12	-	-1,38	-2,21	-3,61	-	-
Mandatum Life Global Equity Abs, EUR	137,17	134,48	134,48	-	1,64	1,74	-1,41	-	-
Mandatum Life Europe Equity Abs, EUR	150,65	147,69	147,69	-	0,58	0,19	-0,80	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,81	0,82	0,82	2,44	0,96	4,67	3,54	1,36	43 873 756,63
Pensionifond K2, EUR	0,89	0,90	0,90	3,57	2,15	7,08	4,12	0,62	163 352 396,97
Pensionifond K3, EUR	1,05	1,06	1,06	5,55	3,61	9,15	4,80	0,54	410 471 232,03
Pensionifond K4, EUR	0,77	0,78	0,78	9,07	4,45	10,14	4,40		37 596 574,75
Pensionifond V1, EUR	1,20	1,23	1,21	4,13	2,44	9,28	4,77	-0,08	9 666 644,95
Pensionifond V2, EUR	0,93	0,95	0,94	6,73	4,24	10,99	5,03	-1,14	17 783 626,60
Pensionifond V3, EUR	1,08	1,10	1,09	10,59	5,78	11,87	4,32	-3,04	35 151 688,20
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,96	4,06	4,00	20,08	3,58	-7,49	-8,72	-15,54	5 480 203,77
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,66	8,88	8,75	22,75	2,98	23,19	0,85	-12,37	46 669 362,54
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondifond 100, EUR	10,05	10,30	10,15	14,16	6,12	10,71	3,53	-2,15	63 667 031,64
Fondifond 30, EUR	11,33	11,61	11,44	5,48	3,58	9,85	3,88	1,34	14 659 022,81
Fondifond 60, EUR	10,83	11,11	10,94	9,18	4,68	10,44	4,09	-0,26	50 918 866,36
Venemaa Aktsiafond, EUR (30.04)	15,00	15,38	15,16	25,28	-0,46	0,44	-0,81	-8,41	48 360 823,58

AS SEB Varahaldus

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,737	0,745	0,745	2,87	3,37	4,74	0,97		9 779 721,79
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,908	0,917	0,917	0,84	0,45	3,37	2,80	4,39	55 589 229,12
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,826	0,834	0,834	0,99	1,02	2,84	1,85		13 490 885,48
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,961	0,971	0,971	1,64	2,34	4,81	1,94	-1,43	275 207 094,92
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,917	0,935	0,926	12,96	4,07	5,15	1,78	-2,80	13 867 927,77
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,133	1,156	1,144	3,83	0,99	3,32	1,79	-0,64	10 608 179,74
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	7,155	7,300	7,227	10,91	3,740	7,580	3,980	-5,140	4 222 945,32
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,480	8,651	8,566	7,46	2,140	5,330	3,630	-3,520	6 094 959,43
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,718	10,935	10,827	3,34	1,160	6,590	4,090	1,160	1 177 175,07
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	13,162	13,162	13,162	5,20	0,030	7,980	5,930	5,440	64 011 469,41
SEB Kasvufond A, EUR	6,248	6,374	6,311	21,83	-5,250	3,250	-2,720	-7,110	13 500 348,74
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,527	1,527	1,527	2,90	1,460	7,920	5,130	5,160	413 250 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	130,649	130,649	130,649	2,88	1,060	4,520	5,150	5,780	170 830 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	132,294	133,617	132,294	3,87	3,390	11,190	-	-	2 004 070 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,272	1,272	1,272	0,21	0,240	0,000	0,070	-	55 700 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	106,735	107,802	106,735	-	3,370	6,830	-	-	311 210 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	106,230	106,230	106,230	-	2,260	4,610	-	-	249 800 000,00
SEB Strategy Growth Fund	109,065	110,156	109,065	-	6,220	9,200	-	-	216 440 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	107,093	108,164	107,093	-	4,870	7,310	-	-	320 540 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,751	2,807	2,779	19,96	-2,420	10,540	-1,400	-4,320	133 090 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,440	2,490	2,465	15,85	-2,880	-4,750	-9,940	-7,120	68 030 000,00
SEB Russia Fund, EUR	8,863	9,043	8,953	24,43	-7,350	-13,780	-6,100	-3,960	264 910 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskemahud saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 31.03.2013.

Trigon Funds

02.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	84,04	86,61	85,75	22,75	0,17	-11,20	-22,62		2 080 596
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	176,00	181,39	179,59	17,85	8,40	13,62	-1,51		4 727 184
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	13,28	13,75	13,48	21,15	4,50	8,22	-8,28	-11,17	1 764 095
Uus Euroopa Fond, EUR	20,83	21,57	21,14	13,67	3,91	14,28	7,69	-2,02	22 595 934
Venemaa Top Picks Fond, EUR	17,85	18,49	18,13	25,90	-12,68	-15,64	-4,04	-1,58	9 314 582

Tööõiguse Aastakonverents

Välistööjõud ja renditööjõud – keerukas probleem või kasulik võimalus tööandja jaoks?

Äripäev | TARK GRUNTE SUTKIENE

24. mai 2013

Swissôtel Tallinn

09.30–10.00

Registreerimine ja hommikukohv

10.00–10.10

Konverentsi avasõnad

Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene partner ja vandeadvokaat

TOOMAS TAUBE

10.10–10.40

Riigi poliitilised suunad ja vaidlused seoses välistööjõuga – kas välistööjõud on riigile oht või arenguvõimalus?

Riigikogu liige, Õiguskomisjoni esimees **MARKO POMERANTS**

10.40–11.20

Praktiline ülevaade elamis- ja töөлubade õiguslikust poolest

Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene advokaat **AIDI KALLAVUS**

11.20–12.00

Välistööjõudu vajavate tööandjate probleemid ja soovid

Tööandjate Keskliidu jurist **MAREK SEPP**

12.00–13.00 Lõuna

13.00–13.30

Viktoriin tööõiguse teemadel

Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene partner ja vandeadvokaat

TOOMAS TAUBE



Toomas Taube



Marko Pomerants



Aidi Kallavus



Marek Sepp

13.30–14.30

Välistööjõuga ja renditööjõuga seonduvad õiguslikud probleemid

Tööinspektsiooni nõunik **NIINA SIITAM**

14.30–15.00

Renditöö Eestis eile, täna ja homme

OÜ Manpower juhatuse liige **HEIGO KALDRA**

15.00–15.20 Kohvipaus

15.20–15.45

Renditööjõu plussid ja miinused renditööjõu kasutaja pilguga

arvato services Estonia OÜ personalijuht **PILLE ROOM**

15.45–16.15

Mida silmas pidada erinevate rahvuste koostöötamisel

Sirje Tammiste Konsultatsioonibüroo juhataja, psühholoog

SIRJE TAMMISTE

16.15–16.30

Viktoriini tulemused, konverentsi lõpetamine



Niina Siitam



Heigo Kaltra



Pille Room



Sirje Tammiste



Konverentsi soodushind registreerimisel kuni 10.05.2013 on 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). Tavahind 249 eurot (km-ga 298,8 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus Registreerimine veebis www.seminar.aripeev.ee või telefonil 667 0411. Konverentsi projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 667 0107.

AVISION CV KESKUS



Kilvar Kessler: Asjakohane on loobuda halvas mõttes formaalsest suhtumisest ning anda suur- ja väikeinvestoritele ühetaoliselt veelgi sisukamat ja täpsemat infot.

Finantsinspektsiooni juhatuse liikme sõnul ollakse tõrksad juhtide töö tasustamise detailide avaldamisel.

814,26 -0,31%▼

perioodi kõrgeim 842,16
perioodi madalaim 585,08

TÕUSJAD



AIG

44,52 USD

+5,67%

AMD

3,60 USD

+5,57%

Telekomunikacja Polska

7,43 PLN

+5,54%

SAS

14,60 SEK

+3,91%

Fortum

14,51 EUR

+3,50%

Volkswagen

151,25 EUR

+3,49%



Saksamaa börsibaro-meeter DAX aktsiaindeks tõusis reedel kõigi aegade kõrgemale tasemele. Sama tegi ka USA Dow Jonesi tööstuskeskmine, mis päeva sees käis esmakordselt ära 15 000 punktil.

Turgusid ehmatas jutt negatiivsest intressist

Neljapäeval pärast Euroopa Keskpanka istungit ütles keskpanga juht Mario Draghi, et ei saa välistada negatiivseid hoiuseintresse. Juba reedel räägiti ainult sellest, kuidas turud üle reageerisid. Draghi ütles, et hoiuse intressimäära negatiivseks viimisele suhtutakse avatud meelele.

Samas lisas ta, et negatiivsel hoiuseintressimääral oleksid soovimatud tagajärjed, mida tuleb ennetada, pöörates neile tähelepanu enne, kui tõesti otsustatakse määra langetada.

Enne analüüsi ei saa midagi teha. Keskpanka nõukogu juht Ewald Nowotny ütles, et keskpangal ei ole plaani hoiuseintressimäära alla nulli kärpida. "See on üks paljudest võimalustest, kuid see valik ei ole lähitulevikus oluline," ütles ta reedel Bratislavas, kus päev varem peeti keskpanga intressisätiva nõukogu istungit.

Nowotny hinnangul on kärpimine tundlik teema ning keskpanga poliitika kujundajad vajavad rohkem informatsiooni ja analüüsi, enne kui võivad sellise otsuse langetada. "Seda ei tohiks näha kui midagi, mis on realistlik ettenähtavas tulevikus," ütles Nowotny CNBC-le.

Ta märkis, et finantsturud reageerisid president Mario Draghi kommentaarile negatiivsete hoiuseintressimäärade kohta liiga tõsiselt. Pärast Nowotny kommentaari tõusis euro 1/3 sendi võrra, 1,3113 dollarile.

Neljapäeval kärpis Euroopa Keskpank baasintressimäära rekordmadalale 0,5 protsendile. Keskpank jättis alles hoiuseintressimäära, millega pangad saavad vabu vahendeid keskpangas hoiustada. See jäi endiselt nullile protsendile.

Taanis tavaline. Taani viljeleb negatiivset hoiuseintressimäära, et kaitsta valuutakursi seotust euroga ja vältida liigse kuuma raha riiki tungimist. Eelmise aasta 5. juulil kärpis Taani keskpank seitsmepäevase hoiusesertifikaadi intressimäära -0,2% aastas.

Eks ole näha, mis Eestis toimub. SEB saab Eestis hoiustada eurot kuni 5 kuuks 0,00 protsendiga. Danske Bank võimaldab teenida kuni ühekuuste eurohoiustega 0,01%. Swedbankis on kuni 3 nädalaste eurohoiuste intressimäär 0,01%.

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Seda ei tohiks näha kui midagi, mis oleks realistlik ettenähtavas tulevikus.

Euroopa Keskpanka nõukogu liige Ewald Nowotny

RÕIVAKAUBANDUS

Aprangas müüsid paremini äri- ja luksusrõivad

Apranga avaldas reedel esimese kvartali tulemused. Käive kasvas kõige rohkem Eestis, tootegruppides kasvasid silmapaistvalt äri- ja luksusrõivad.

Koos käibemaksuga kasvas aastaga Eestis esimese kvartali käive 18,3%, 4,17 mln eurole. Leedus kasvas käive 9,4%, 22,2 mln eurole ja Lätis 4,6%, 7,58 mln eurole.

Ärirõivaste müük kasvas aastaga 37%, 4,89 mln eurole. Luksusrõivaste müük kasvas 23,5%, 4,58 mln eurole. Ainsana vähenes säästürõivaste müük (-12,4%).

Ettevõtte puhaskasum kasvas 4,7%, 1,31 mln eurole. Swedbank ootas puhaskasumi 30% vähenemist 0,87 mln eurole. Käive kasvas 10,2%, 27,4 mln eurole. Swedbank ootas 9% käibe kasvu 27,02 mln eurole.

LHV panga vanemanalüütik Shana Gavron ütles, et Apranga tulemused vastasid panga ootustele. "Käive oli 0,23 mln eurot suurem kui ootasime ja puhaskasum 0,12 mln eurot väiksem," kommenteeris ta. "Üldiselt oleme tulemusega rahul ning tõenäoliselt ei tule meie ootustesse olulisi muudatusi."

TULEMUS

Adidas jooksis välja rekordkasumlikkuse

Adidase esimese kvartali kasum ületas analüütikute ootusi ja kasumimarginaal kasvas rekordkõrgeks, saates aktsia hinna ajaloo kõrgeimale tasemele, vahendas Bloomberg.

Puhaskasum kasvas aastaga 6,5%, 308 mln eurole. Analüütikud ootasid 298,5 mln eurost puhaskasumit. "Selle aasta start on olnud väga tugev ja nad võivad 2013. aasta prognoosi tõsta," ütles Bankhaus Metzleri analüütik Sebastian Frericks. "Kasumimarginaal päästis päeva, aga käive ei olnud nii hea, kuid seda ka oodati."

Brutokasumimarginaal kasvas 47,7 protsendilt 50,1 protsendile. Analüütikud ootasid 48,6% marginaali. Ettevõtte käive vähenes aastaga 1,9%, 3,75 miljardile eurole

LANGEJAD



RBS

289,80 GBp

-5,69%

Runkki Group

0,40 EUR

-2,44%

DSV

137,00 DKK

-1,23%

Scanfil

0,86 EUR

-1,15%

Toyota Motor

5490 JPY

-1,08%

JPMorgan Chase

47,57 USD

-1,06%

Warren Buffetti Berkshire Hathaway rahakuhil kasvas 49,1 miljardile dollarile.

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

16. mail

MEESKONNA KAUGJUHTIMINE - VÄLJAKUTSE JUHILE

Kuidas korraldada edukat koostööd meeskonnas, mille liikmed teevad oma igapäevast tööd erinevates linnades, maakondades või hoopis riikides?

Koolitaja on **ALGIS PERENS**

Koolituse hind on 349 eurot (km-ga 418,8 eurot)

Täpsemad programmid aadressil
www.koolitus.aripaev.ee

Äripäev



5. juunil

LÄBIRÄÄKIMISED VÄLISTURGUDEL

Kuidas läbi nutika strateegia ja taktika saavutada parimaid tulemusi?

Koolitaja on **JAKOB SAKS**

Koolituse hind on 349 eurot (km-ga 418,8 eurot)

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil
koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee